

1. kvartal 2020

SPAREBANKEN SØR

Innhold

Nøkkeltall konsern	3
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	14
Balanse	15
Kontantstrøm	16
Egenkapitaloppstilling	17
Noter	18
Risiko og Kapitalstyring	30
Kvartalsvis resultatutvikling	31
Nøkkeltall konsern 2015-2019	32
Beregninger	33
Alternative resultatmål - APM	34
Erklæring i henhold til Verdipapirhandelloven § 5-6	35

Resultat (mill. kroner)	1. kv. 2020	1. kv. 2019	31.12.2019
Netto renteinntekter	525	438	1 926
Netto provisjonsinntekter	70	74	344
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	-69	20	24
Sum andre driftsinntekter	-12	5	74
Sum netto inntekter	515	537	2 368
Sum driftskostnader før tap	232	229	918
Driftsresultat før tap	283	308	1 450
Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	61	3	-17
Resultat før skattekostnad	221	305	1 467
Skattekostnad	58	71	342
Resultat for perioden	164	234	1 125
Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltning			
Netto renteinntekter	1,61 %	1,46 %	1,53 %
Netto provisjonsinntekter	0,21 %	0,25 %	0,27 %
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	-0,21 %	0,07 %	0,02 %
Andre driftsinntekter	-0,04 %	0,02 %	0,06 %
Sum netto inntekter	1,58 %	1,79 %	1,88 %
Sum driftskostnader før tap	0,71 %	0,76 %	0,73 %
Driftsresultat før tap	0,87 %	1,03 %	1,15 %
Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	0,19 %	0,01 %	-0,01 %
Resultat før skattekostnad	0,68 %	1,02 %	1,17 %
Skattekostnad	0,18 %	0,24 %	0,27 %
Resultat for perioden	0,50 %	0,78 %	0,89 %
Nøkkeltall resultat			
Egenkapitalavkastning etter skatt (justert for hybridkapital)	5,0 %	8,3 %	9,5 %
Kostnader i % av inntekter	45,1 %	42,6 %	38,8 %
Kostnader i % av inntekter, ekskl. netto inntekter fra finansielle instrumenter	39,8 %	44,2 %	39,2 %
Nøkkeltall balanse			
Forvaltningskapital	142 001	123 873	129 499
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	129 600	123 400	125 900
Netto utlån til kunder	107 590	102 957	106 334
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.	4,5 %	4,3 %	3,3 %
Innskudd fra kunder	57 658	57 568	57 949
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd.	0,2 %	4,9 %	2,5 %
Innskudd i % av netto utlån	53,6 %	55,9 %	54,5 %
Egenkapital (inkl. hybridkapital)	13 215	11 952	13 081
Tap i prosent av netto utlån, annualisert	0,23 %	0,01 %	-0,01 %
Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager i % av brutto utlån	0,29 %	0,21 %	0,27 %
Andre nøkkeltall			
Likviditetsreserve (LCR) konsern	156 %	180 %	148 %
Likviditetsreserve (LCR) konsern - EUR	198 %	2807 %	1168 %
Likviditetsreserve (LCR) morbank	189 %	168 %	140 %
Ren kjernekapitaldekning	15,6 %	14,9 %	15,7 %
Kjernekapitaldekning	17,5 %	16,4 %	17,6 %
Kapitaldekning	20,0 %	18,5 %	20,3 %
Ren kjernekapital	11 606	10 694	11 356
Kjernekapital	13 017	11 790	12 767
Netto ansvarlig kapital	14 875	13 329	14 686
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	8,9 %	9,0 %	9,3 %
Antall ekspedisjonssteder	34	34	34
Antall årsverk i bankvirksomheten	434	436	429
Nøkkeltall egenkapitalbeviset			
Egenkapitalbevisbrøk, vektet gjennomsnitt for perioden	17,2 %	17,2 %	17,2 %
Antall utstedte bevis	15 663 944	15 663 944	15 663 944
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (morbank)	3,6	1,9	9,3
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (konsern)	1,6	2,4	11,7
Utbytte / foreslått utbytte siste år pr. egenkapitalbevis	-	6,0	8,0
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	130,2	119,4	128,5
Kurs/ bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	0,7	0,8	0,9
Børskurs ved utgangen av perioden	86,0	90,2	110,0

Styrets beretning

Generelt

Sparebanken Sør er et uavhengig og selvstendig finanskonsern med virksomhet innenfor bank, verdipapirhandel og eiendoms-
megling i Agder, Rogaland, Vestfold og Telemark.

Eiendomsmeglervirksomheten drives gjennom datterselskapet Sørmeglere. Skade- og livsforsikringsprodukter leveres via for-
sikringsselskapet Frende hvor banken er deleier. Banken er også deleier i selskapene Norne Securities og Brage Finans, leveran-
dører av henholdsvis verdipapirhandel, leasing og forbruksfinansiering.

Hovedtrekk 1. kvartal 2020

- Meget positiv utvikling i netto renteinntekter
- Netto inntekter fra finansielle instrumenter er redusert grunnet verdiendringer i likviditetsporteføljen
- Effektiv drift og lave kostnader
- Økte modellbaserte tap som følge av koronapandemien
- 12 måneders utlånsvekst på 4,5 prosent
- 12 måneders innskuddsvekst på 0,2 prosent
- Egenkapitalavkastning etter skatt på 5,0 prosent
- Ren kjernekapitaldekning på 15,6 prosent og uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) på 8,9 prosent
- Beslutning vedrørende utbytte for 2019 er utsatt til høsten 2020 som følge av koronapandemien

Økonomiske rammebetingelser

Norsk økonomi og finansmarkedene er sterkt påvirket av koronapandemien, og situasjonen har også påvirket bankens virksom-
het fra midten av mars.

Styrrisrenten ble i løpet av mars 2020 redusert to ganger fra 1,5 prosent til rekordlave 0,25 prosent. Begrunnelsen for rentere-
duksjonen er konsekvensene av COVID-19. Situasjonen i norsk økonomi har forverret seg, og usikkerheten er stor. Tiltakene for
å begrense spredningen av viruset gjør at en rekke virksomheter må stenge ned eller redusere aktiviteten. Mange arbeidstakere
permitteres, og arbeidsledigheten har økt. Utsikter til svekkelser i verdensøkonomien har medført betydelig svekkelse av oljeprisen.
Det er uro i finansmarkedene og kredittpåslagene for markedsfinansiering har økt. Kronekursen har også svekket seg kraftig.

Norge har handlingsrom i den økonomiske politikken, solide banker og gode velferdsordninger. Det setter Norge i en særstilling
i forhold til å møte krisen til tross for at norsk økonomi treffes av både koronapandemi og fall i oljeprisen på samme tid. Lavere
lånekostnader vil kunne hjelpe norske bedrifter og husholdninger gjennom en krevende tid med reduserte inntekter. Når tiltakene
for å begrense smitten etter hvert trappes ned og situasjonen normaliseres, vil lave renter kunne bidra til at aktiviteten kan ta seg
opp raskere. Norges Bank utelukker ikke at renten kan bli satt ned ytterligere.

Kapitalmarkedene er preget av COVID-19, og det har vært store markedsbevegelser siden midten av mars. Norges Bank etablerte
i mars ekstraordinære F-lån til bankene for å sikre at styringsrenten får gjennomslag i pengemarkedsrentene. Norges Bank vil
tilby ekstraordinære tremåneders F-lån så lenge det er formålstjenlig.

Konsernet Sparebanken Sør var godt finansiert ved inngangen til krisen, og har ikke hatt behov for å utstede langsiktig markeds-
finansiering i perioden.

Årsveksten i innenlandsk bruttogjeld til publikum, K2, var ved utgangen av mars 2020 på 4,7 prosent. Veksten i kreditt til hus-
holdninger og næringsliv var på henholdsvis 4,7 prosent og 4,0 prosent.

Finansdepartementet besluttet den 13. mars 2020 å sette ned det motsykliske kapitalbufferkravet for banker fra 2,5 prosen til
1 prosent med umiddelbar virkning. Dette gjøres for å motvirke at en strammere utlånspraksis hos bankene skal forsterke ned-
gangen som følge av COVID-19. Det vises til at norske banker er lønnsomme og solide, og har nok kapital til å bære tap ved et
kraftig tilbakeslag.

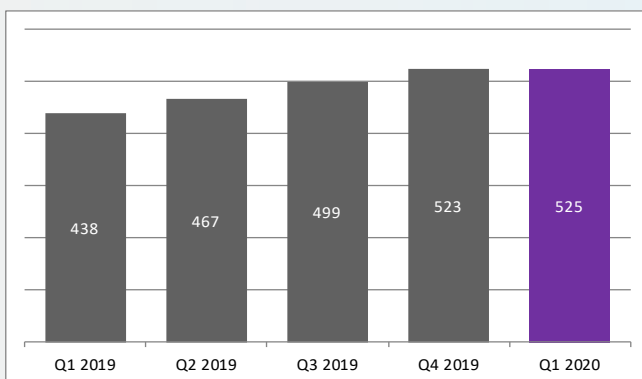
Resultat

Resultat før skatt utgjorde 221 mill. kroner i 1. kvartal 2020, mot 305 mill. kroner i samme periode i 2019. Det utgjør en reduksjon på 84 mill. kroner. Egenkapitalavkastning etter skatt for konsernet utgjorde 5,0 prosent i 1. kvartal 2020, mot 8,3 prosent i samme periode i 2019.

Kvartalsresultatet var sterkt påvirket av effektene som følge av COVID-19. Pandemien har påvirket kapitalmarkedene med økte risikopåslag, noe som har medført negative resultateffekter knyttet til bankens likviditetsportefølje. I tillegg har COVID-19 gitt utslag i høyere modellbaserte tap etter reglene i IFRS9.

Rentenetto

Rentenetto pr. kvartal i mill. kroner

Netto renteinntekter utgjorde 525 mill. kroner i 1. kvartal 2020, mot 438 mill. kroner i 1. kvartal 2019, en forbedring på hele 87 mill. kroner. Norges Banks økte styringsrenten tre ganger i 2019 og renteendringene har bidratt til økt rentenetto de siste kvartalene.

Etter utbruddet av koronaviruset har Norges Bank senket renten to ganger fra 1,50 prosent til rekordlave 0,25 prosent. Sparebanken Sør har fulgt opp med å varsle reduksjon i utlånsrenten med opp til 0,85 prosent.

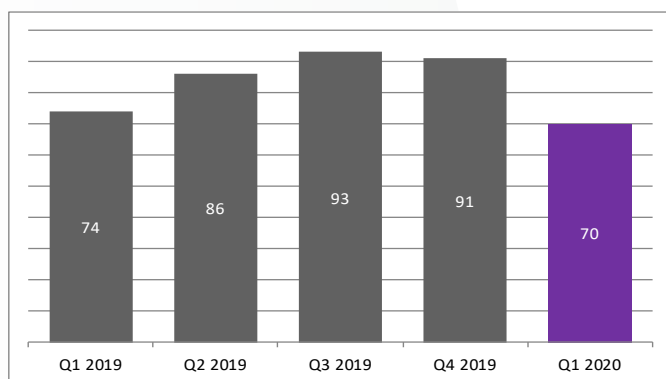
Renteendringen på utlån ble fremskyndet, og hadde effekt allerede fra 31. mars. Sparebanken Sør har også varslet rentenedsettelse på opptil 0,8 prosent på innskudd og dette vil ha implementeringstidspunkt først 26. mai. I kjølvannet av koronakrisen økte forskjellen mellom markedsrentene relativt til styringsrenten. Utviklingen i NIBOR har normalisert seg i april, og effekten på bankens netto finansiering knyttet til NIBOR, vil materialisere seg etter hvert. Etterslepet vil likevel bidra til en negativ effekt på konsernets rentenetto i 2. kvartal 2020.

Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i 1. kvartal 2020 var 1,61 prosent, opp fra 1,46 prosent på samme tid året før.

Styrets beretning

Provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter pr. kvartal i mill. kroner

Netto provisjonsinntekter utgjorde 70 mill. kroner i 1. kvartal 2020, mot 74 mill. kroner i 1. kvartal 2019.

Brutto provisjonsinntekter i 1. kvartal 2020 viste 86 mill. kroner, mot 88 mill. kroner i 1. kvartal 2019.

Provisjonsinntekter	1. kvartal 2020	1. kvartal 2019	Endring
Betalingsformidling	40	41	-1
Eiendomsmegling	24	28	-4
Øvrige produktselskaper	22	19	3
Sum	86	88	-2

Brutto provisjonsinntekter har falt, hovedsakelig grunnet lavere provisjonsinntekter fra eiendomsmegling. Dette skyldes lavere aktivitet i boligmarkedet i siste del av mars, grunnet COVID-19 situasjonen. Provisjonsinntekter knyttet til øvrige produkter har økt.

Finansielle instrumenter

Netto inntekter fra finansielle instrumenter ble -69 mill. kroner i 1. kvartal 2020, mot 20 mill. kroner i samme periode i fjor.

Netto inntekter fra finansielle instrumenter	1. kvartal 2020	1. kvartal 2019	Endring
Sertifikater og obligasjoner	-83	10	-93
Aksjer inkl. utbytte	1	8	-7
Fastrenteutlån	14	3	11
Utstedte verdipapirer - sikringsbokføring	-8	2	-10
Tilbakekjøp egne utstedte obligasjoner	-5	-9	4
Andre Finansielle instrumenter	12	6	6
Sum	-69	20	-89

Kreditspreadene i obligasjonsmarkedet har økt betydelig i kvartalet og har gitt negative resultateffekter.

Resultateffekter knyttet til sikringsbokføring gjelder i all hovedsak verdiendring knyttet til basisswapper. Basisswappene benyttes som instrument for sikringsbokføring av gjeld med fast rente utstedt i euro. Verdien på basisswappene svinger som følge av markedsendringer og resultatføres. Dette er sikringsinstrumenter, og sett over instrumentenes løpetid er markedsverdiendringene lik null, forutsatt at obligasjonene holdes til forfall.

Inntekter fra tilknyttede selskaper

Sparebanken Sør har i 2018 og 2019 økt sine eierandeler i Frende Holding AS og Brage Finans AS. Dette er gjort som en del av den strategiske satsningen for å i større grad kunne tilby relevante, integrerte og gode løsninger til våre kunder.

Resultateffekt fra tilknyttede selskaper utgjorde -13,5 mill. kroner i 1. kvartal 2020, ned fra 4 mill. kroner i tilsvarende periode i 2019.

Sparebanken Sørs resultatandel i Brage Finans AS utgjorde i 1. kvartal 5,7 mill. kroner.

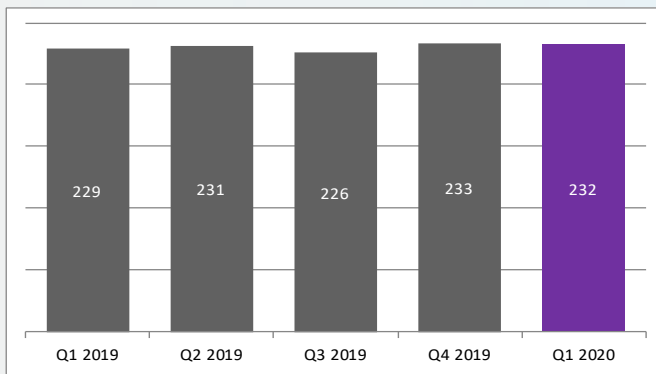
Sparebanken Sørs resultatandel i Frende Holding AS utgjorde -21,9 mill. kroner i 1. kvartal.

Det har også vært en verdijustering av aksjene i Vipps, som har gitt en positiv effekt på aksjene i Balder Betaling AS i 1. kvartal. Verdijusteringen utgjorde 7,7 mill. kroner.

I forbindelse med kjøp av aksjer i Frende Holding AS i 2018 ble det identifisert merverdier som skal avskrives over forventet levetid. Konsernet har avskrevet merverdiene med 5 mill. kroner i 1. kvartal.

Driftskostnader

Driftskostnader pr. kvartal i mill. kroner

Driftskostnadene utgjorde 232 mill. kroner i 1. kvartal 2020, opp fra 229 mill. kroner i samme periode i 2019.

Driftskostnadene i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde 0,71 prosent (0,76 prosent) i 1. kvartal 2020. Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 45,1 prosent (42,6 prosent). Kostnader i forhold til inntekter, ekskl. finansielle instrumenter, var 39,8 prosent (44,2 prosent).

Kostnadene i bankvirksomheten utgjorde 205 mill. kroner i 1. kvartal 2020, mot 199 mill. kroner i samme periode i 2019.

Tap og mislighold

Netto tap på utlån viste tap på 61 mill. kroner i 1. kvartal 2020 som utgjør 0,23 prosent av brutto utlån (annualisert), mot tap på 3 mill. kroner i 1. kvartal 2019.

Tapskostnaden i 1. kvartal knytter seg i all hovedsak til modellberegnet tap etter IFRS9, som følge av et negativt makrobilde. Makrovariablene som er lagt til grunn er presentert i note 5.

Koronakrisen rammer mange næringer og myndighetene har iverksatt omfattende støttetiltak som treffer bredt. Banken har tilnærmet ingen direkte eksponering mot olje- og offshorenæringen, som er spesielt hardt rammet som følge av fall i oljeprisen. Bankens indirekte eksponering mot olje- og offshorenæringen er også marginal. Anslagsvis er 1-2 prosent av leietakere i bankens næringsbyggportefølje knyttet til denne næringen. Koronapandemien inntrådte for fullt fra medio mars, og ved utgangen av 1. kvartal er det stor usikkerhet mht. hvor store negative effekter det vil kunne bli for bankens kunder. Kreditt risikoen i bankens kundeportefølje har økt, men samtidig har myndighetene implementert massive støttetiltak som vil bidra til å redusere de negative effektene for kundene. I en slik situasjon er det utfordrende å bruke tapsmodell under IFRS9.

Ved vurdering av tapskostnaden i 1. kvartal er det derfor nødvendig med en vesentlig bruk av skjønnsutøvelse. Vurderingene knyttet til tap vil alltid være beheftet med betydelig usikkerhet. Usikkerheten i dagens marked anses som ekstrem, og det påvirker selvfølgelig de vurderingene som er foretatt med utgangspunkt i 31. mars 2020. Banken har valgt å justere modellbaserte tap for å forsøke å ta hensyn til myndighetenes omfattende støttetiltak og som IFRS9-modellen ikke ivaretar på en tilfredsstillende måte. Effekten av alle tiltakene er vanskelig å estimere på nåværende tidspunkt, og vil løpende bli vurdert gjennom 2020.

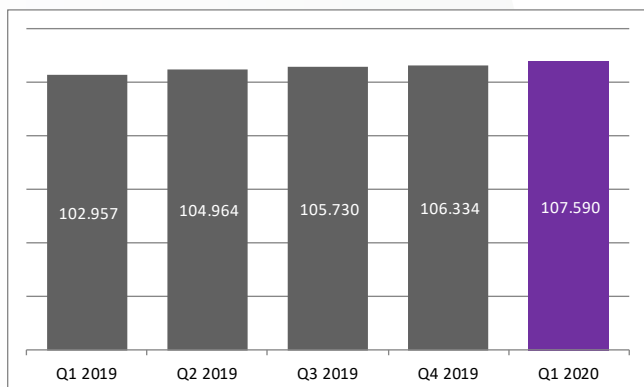
Styrets beretning

Totale nedskrivninger for konsernet beløp seg til 455 mill. kroner pr. 1 kvartal 2020, som utgjorde 0,42 prosent av brutto utlån. Tilsvarende tall i 2019 var 474 mill. kroner og 0,46 prosent av brutto utlån.

Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager var 312 mill. kroner, som utgjorde 0,29 prosent av brutto utlån. Dette var høyere enn tilsvarende tidspunkt i 2019, hvor brutto misligholdte engasjementer var på 214 mill. kroner og utgjorde 0,21 prosent av brutto utlån. Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager er fortsatt på et meget lavt nivå.

Utlån

Utlån i mill. kroner

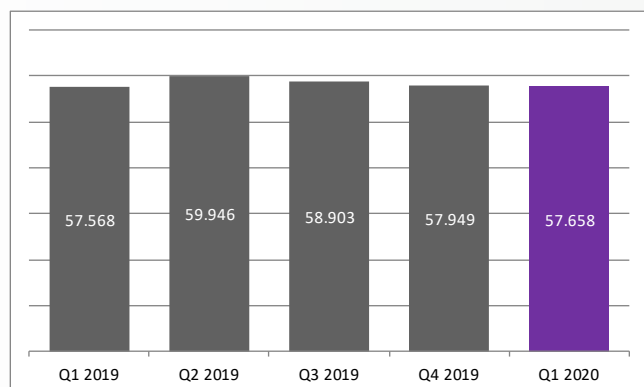
Netto utlån har de siste tolv månedene økt med 4,6 mrd. kroner til 107,6 mrd. kroner, en vekst på 4,5 prosent. Det er høyt fokus på lønnsom vekst.

Brutto utlån til personkunder har de siste tolv måneder økt med 2,8 mrd. kroner til 70,8 mrd. kroner, en vekst på 4,2 prosent.

Brutto utlån til bedriftskunder har økt de siste tolv måneder med 1,7 mrd. kroner til 37,0 mrd. kroner, en vekst på 4,9 prosent. Utlån til personkunder utgjorde 66 prosent (66 prosent) av totale utlån ved utgangen av 1. kvartal 2020.

Innskudd

Innskudd i mill. kroner

Innskudd fra kunder har de siste tolv månedene økt med 0,1 mrd. kroner til 57,7 mrd. kroner, en vekst på 0,2 prosent.

Innskudd fra personkunder har økt med 1,4 mrd. kroner til 28,5 mrd. kroner, en vekst på 5,0 prosent.

Innskudd fra bedriftskunder er redusert med 1,3 mrd. kroner til 29,0 mrd. kroner, en reduksjon på 4,3 prosent. Banken har redusert andelen større innskudd, og har hatt en god økning i mindre, driftsrelaterte bedriftsinnskudd.

Innskuddsdekningen i Sparebanken Sør var 53,6 prosent ved utgangen av 1. kvartal 2020, ned fra 55,9 prosent på samme tidspunkt året før. Nedgangen skyldes i hovedsak bortfall av større innskudd.

Markedsfinansiering og likviditetsportefølje

Konsernet har en god likviditetssituasjon. Likviditetsbufferne er betryggende, og forfallstrukturen på innlånene er godt tilpasset virksomheten. Nye langsiktige innlån opptas ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) og seniorgjeld. Konsernet har tilrettelagt for langsiktig finansiering fra det internasjonale markedet gjennom etablerte EMTN programmer.

Samlet ordinær markedsfinansiering utgjorde 56,5 mrd. kroner ved utgangen av 1. kvartal 2020, hvorav 72 prosent var OMF. Langsiktig finansiering (løpetid over 1 år) hadde en gjennomsnittlig løpetid på 3,7 år ved utgangen av kvartalet.

Sparebanken Sør har benyttet seg av den ekstraordinære låneordningen som Norges Bank etablerte i mars 2020. Pr. 31. mars 2020 hadde banken 4,5 mrd. kroner i F-lån i norske kroner. Pr. 31. mars 2020 har banken plassert 4,1 mrd. kroner som F-innskudd i Norges Bank.

Gjeld til kredittinstitusjoner øker betydelig i 1. kvartal som følge av at banken har benyttet seg av F-lån. Banken har også mottatt betydelig kontantsikkerhet (collateral) knyttet til inngåtte derivatavtaler som følge av en svakere kronekurs i kvartalet. Mottatte sikkerheter utgjorde 4,8 mrd. kroner pr. 31. mars 2020.

Sparebanken Sør Boligkreditt AS utstedte den 27. mars 2020 en OMF pålydende 5,0 mrd. kroner som morbanken kjøpte. Transaksjonen ble gjennomført for å kunne benytte OMF som sikkerhet for den ekstraordinære låneordningen i Norges Bank.

Likviditeten i det norske obligasjonsmarkedet viste bedring mot slutten av 1. kvartal og kredittspreadene har falt videre inn i 2. kvartal. Statens Obligasjonsfond er reinstallert og har som mandat å bidra til økt likviditet og kapital til obligasjonsmarkedet gjennom kjøp av obligasjoner til markedsmessige vilkår. Norges Banks pengemarkedstiltak og Statens Obligasjonsfond forventes å bidra til et mer velfungerende obligasjonsmarked utover i 2020.

Konsernets beholdning av rentebærende verdipapirer utgjorde 19,3 mrd. kroner pr. 31. mars 2020. Konsernets likviditetsreserve (LCR) utgjorde 156 prosent pr. 31. mars 2020 (189 prosent i morbank).

Rating

Sparebanken Sør har en A1 rating med «Stable Outlook» fra Moody's.

Alle obligasjoner med fortrinnsrett som utstedes av Sparebanken Sør Boligkreditt AS er også ratet av Moody's, og obligasjonene har en trippel A-rating (Aaa).

Moody's har imidlertid endret de fremtidige utsiktene for alle norske banker fra «stable» til «negative», som følge av effekten av koronakrisen og oljeprisfallet, men er generelt positiv til myndighetstiltakene.

Ansvarlig kapital og kapitaldekning

Netto ansvarlig kapital utgjorde 14,9 mrd. kroner. Hybridkapital utgjorde 1,4 mrd. kroner og ansvarlig lån 1,9 mrd. kroner. Ved utgangen av 1. kvartal 2020 utgjorde ren kjernekapitaldekning 15,6 prosent, kjernekapitaldekningen 17,5 prosent og kapitaldekningen 20,0 prosent for konsernet Sparebanken Sør. Beregningene er basert på standardmetoden i Basel II regelverket.

Sparebanken Sør eier 20,8 prosent av Brage Finans AS. Selskapet er forholdsmessig konsolidert etter reglene om samarbeidende grupper.

For morbank utgjorde ren kjernekapital 16,4 prosent, kjernekapitaldekningen 18,6 prosent og kapitaldekningen 21,5 prosent ved utgangen av 1. kvartal 2020.

Pilar 2-kravet for Sparebanken Sør ble fastsatt i 2018 til 2,0 prosent av risikovektet balanse. Kravet er knyttet til en vurdering av risikofaktorer som ikke dekkes av pilar 1-kravene, og inkluderer også ny metode for å beregne kapitalkrav tilknyttet deleid forsikringselskap.

Finansdepartementet besluttet 13. mars 2020 å sette ned kravet til motsyklisk kapitalbuffer fra 2,5 til 1,0 prosent etter råd fra Norges Bank. Bakgrunnen for endringen er COVID-19 utbruddet, og risikoen for et markant tilbakeslag for norsk økonomi. Bufferkravet er satt ned for å motvirke at en strammere utlånspraksis i bankene forsterker en forventet nedgang.

Styrets beretning

Konsernet oppfylte kapitalkravene på henholdsvis 13,0 prosent for ren kjernekapital, 14,5 prosent for kjernekapital og 16,5 prosent for totalkapital med god margin. Konsernets interne mål er 15,3 prosent i ren kjernekapitaldekning.

Finansdepartementet har vedtatt forskriftsendringer som satte EUs kapitalkravsregelverk CRR/CRD IV i kraft fra 31. desember 2019. Systemrisikobufferkravet økes fra 3 til 4,5 prosent. Det har tidligere vært signalisert en gradvis innføring av systemrisikobufferkravet innen 2021, men Finansdepartementet vil fastsette en overgangsregel for banker som benytter standardmetoden eller grunnleggende IRB som innebærer at disse bankene først skal oppfylle økt systemrisikobufferkrav med virkning fra 31. desember 2022.

Konsernet vil tilpasse seg nye krav innen 2022, samt sikre nødvendige buffere over minimumskravet.

En viktig del av konsernets målsetting er at ren kjernekapitaldekning skal være på nivå med sammenlignbare banker. Av de store regionbankene er det bare Sparebanken Sør som benytter standardmetoden i kapitaldekningsberegningen, og banken har i dag en høyere uvektet kapitaldekning enn de andre regionbankene. Sparebanken Sør har vedtatt å iverksette en prosess for å kunne søke Finanstilsynet om godkjenning av interne modeller i kapitalberegningen (IRB). Arbeidet med å forberede en IRB-søknad er et høyt prioritert område i banken. Arbeidet er imidlertid mer omfattende enn opprinnelig forutsatt, bl.a. som følge av endrede krav fra EBA som påvirker bankens modellutvikling.

Banken har som mål å sende søknad om IRB godkjenning til Finanstilsynet i god tid før implementeringen av økt systemrisikobufferkrav i 2022.

Konsernets uvektede kjernekapitalandel (leverage ratio) utgjorde 8,9 prosent ved utgangen av 1. kvartal 2020, mot 9,0 prosent ved utgangen av 1. kvartal 2019. Bankens soliditet vurderes som meget tilfredsstillende.

Banken mottok den 20. desember 2019 vedtak om minimumskrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL) fra Finanstilsynet. MREL og intern oppkapitalisering er et sentralt element i krisehåndteringsdirektivet (BRRD). MREL kravet er på 33,5 prosent av justert risikovektet engasjementsbeløp basert på bankens balanse pr. 31. desember 2018. Hensyntatt tilgjengelig ansvarlig kapital i banken medfører vedtaket et krav til konvertibel gjeld på 9,8 mrd. kroner. Bankens MREL-krav er i vedtaket gjort gjeldende fra 31. mars 2020, mens kravet til etterstillelse skal oppfylles innen 31. desember 2022. I overgangsperioden kan banken benytte seniorgjeld med gjenværende løpetid på mer enn 1 år, som er utstedt før 1. januar 2020 til å oppfylle kravet. Banken har overfor Finanstilsynet lagt frem en plan for oppfyllelse av kravet om etterstilt gjeld. Finanstilsynet vil tidlig i overgangsperioden fastsette kravet på årlig basis, men varsler at kravet etter hvert vil oppdateres med kortere tidsetterslep.

Bankens egenkapitalbevis

Banken hadde pr. 31. mars 2020 utstedt 15 663 944 egenkapitalbevis. Resultat (konsern) pr. egenkapitalbevis utgjorde 1,6 kroner pr. bevis i 1. kvartal. Eierbrøk for 1. kvartal 2020 var 17,2 prosent. Hybridkapitalen (fondsobligasjonslån), som er klassifisert som egenkapital, er holdt utenfor ved beregning av eierbrøk.

Utbytte

Sparebanken Sør skal gjennom god, stabil og lønnsom drift sikre at egenkapitalbeviserne oppnår konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalbevisene.

Overskuddet skal fordeles mellom eierandelskapitalen (egenkapitalbeviserne) og grunnfondskapitalen i samsvar med deres andel av egenkapitalen.

Ved fastsettelse av årlig utbytte skal bankens kapitalbehov ivaretas, herunder myndighetspålagte krav til kapitaldekning, forventninger hos investorer samt bankens strategiske planer.

Det er en målsetting at 50 til 70 prosent av egenkapitalbeviserne andel av årets resultat etter skatt skal utdeles som utbytte. Styret i Sparebanken Sør foreslo 26. mars 2020 overfor bankens forstanderskap å utsette utbytte for egenkapitalbevis for 2019. Bakgrunnen for utsettelsen er anbefalingene som er kommet fra Finansdepartementet, samt Finanstilsynet og EBA i tilknytningen til håndteringen av COVID-19 pandemien. Utbytte til egenkapitalbeviserne for 2019 vil være gjenstand for ny styrebehandling på et senere tidspunkt i 2020. Styrets beslutning vil da offentliggjøres og oversendes bankens forstanderskap for behandling. Forstanderskapsmøte skal avholdes torsdag 29. oktober 2020.

Datterselskaper og samarbeidende selskaper

Bankens heleide datterselskap **Sparebanken Sør Boligkreditt AS** har konsesjon til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), og benyttes som et instrument i bankens langsiktige fundingstrategi. Pr. 31. mars 2020 hadde banken overført boliglån på 44,6 mrd. kroner til selskapet, tilsvarende 63 prosent av samlede utlån til personmarkedet.

Bankens egen eiendomsmeglervirksomhet, **Sørmegleren**, er den klart ledende megleren på Sørlandet. Sørmegleren fortsetter å vokse, har nå 83 ansatte og er lokalisert på 17 steder. Sørmegleren hadde pr. 31. mars 2020 et resultat før skatt på -3 mill. kroner, på linje med samme periode året før.

Frende Holding AS (eierandel 20,2 prosent) er morselskapet til Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS, som tilbyr skade- og livsforsikring til privatpersoner og bedrifter.

Frende Holding AS hadde i 1. kvartal 2020 et resultat før skatt på -120,9 mill. kroner, mot 43,7 mill. kroner i samme periode året før. Resultatet i kvartalet var preget av krevende måneder for investeringsporteføljen, med store svingninger i aksje-, kreditt og valutamarkedet. Finansavkastningen endte på -3,5 prosent som utgjorde -169 mill. kroner. Forsikringsteknisk resultat var relativt godt for årstiden, både for skade og liv..

Frende Skade hadde et resultat før skatt i 1. kvartal 2020 på -149,6 mill. kroner, mot 16,7 mill. kroner i samme periode året før. Finansavkastningen i perioden ender på -118,2 mill. kroner. Selskapet hadde totalt 2 120 mill. kroner (2 046 mill. kroner) i bestandspremie, og er fordelt på over 163 000 kunder. Markedsandelen var pr. utgangen av kvartalet på 3,5 prosent. Skadeprosenten for kvartalet var 87,7 prosent (91,1 prosent), og selskapets combined ratio var 106,1 prosent (109,7 prosent). Forsikringsteknisk resultat var, tross høy frekvens på Reiseforsikring som følge av Covid-19, bedre enn samme kvartal i fjor. Dette skyldes færre storskader og lavere skadefrekvens på øvrige produkter.

Frende Liv hadde et resultat før skatt i 1. kvartal 2020 på 34,9 mill. kroner, mot 31,5 mill. kroner året før. Kvartalet har gitt et risikoresultat som er på nivå med beste oppnådde 1. kvartal i selskapets levetid. Bestandspremien inkludert sparing økte med 64 mill. kroner (42 mill. kroner), og var ved utgangen av kvartalet på 1 011 mill. kroner (947 mill. kroner).

Brage Finans AS (eierandel 20,8 prosent) er et finansieringsselskap som tilbyr leasing og salgspantlån til bedrifts- og privatmarkedet. Selskapet har hovedkontor i Bergen med kontorer i Stavanger, Kristiansand, Ålesund, Haugesund og Kragerø. Distribusjon av selskapets produkter skjer hovedsakelig gjennom eierbanker, eget salgssapparat og via forhandlere.

Brage Finans AS (Brage) oppnådde i 1. kvartal et resultat før skatt på 44,0 mill. kroner, mot 33,8 mill. kroner i samme periode året før. Resultatet tilsvarte en egenkapitalavkastning på 7,1 prosent mot 7,5 prosent i samme periode året før.

Brage hadde ved utgangen av 1. kvartal 2020 en brutto utlånsportefølje på 12,4 mrd. kroner, en økning på 2,4 mrd. kroner sammenlignet med samme tid året før.

Norne Securities AS (eierandel 17,4 prosent) er et verdipapirforetak som tilbyr internetthandel, tradisjonelle meglertjenester og corporate finance tjenester.

Norne har videreutviklet rollen som Norges ledende rådgiver og tilrettelegger for egenkapitalbevis i norske sparebanker. Selskapet har videre spisset virksomheten i to klare markedsområder: Online aksje- og fondshandel til privatkundemarkedet og Corporate Finance- og Investeringsrådgivning til bedriftskundemarkedet og profesjonelle investorer.

Balder Betaling AS (eierandel 22,2 prosent) eies av Sparebanken Sør sammen med 14 andre sparebanker. Selskapet har en eierandel på 10,6 prosent i Vipps AS, og har som mål å videreutvikle Vipps sammen med øvrige eiere.

Styrets beretning

Utsiktene fremover

Nødvendige tiltak som er iverksatt for å bekjempe koronapandemien, bidrar til en betydelig svekkelse av verdensøkonomien. Som følge av negative vekstutsikter fremover, har oljeprisen mer enn halvert seg på kort tid. Norsk økonomi rammes derved av en krise med forventninger om negativ økonomisk vekst, reduserte industri-investeringer, økt arbeidsledighet, redusert konsum og mulig fall i boligprisene.

Norges Bank har i denne situasjonen, og i takt med andre sentralbanker, resolutt benyttet pengepolitiske virkemidler. Signalrenten er i mars blitt redusert med 1,25 prosentpoeng til 0,25 prosent, og bankene har satt ned utlånsrentene. Regjeringen har parallelt benyttet finanspolitikken og iverksatt særskilte tiltak med formål om å bidra til opprettholdelse av aktiviteten i norsk næringsliv. Lavere utlånsrenter, gunstige dagpengeordninger og økt fleksibiliteten for bankene til å avvike fra strenge boliglånsforskrifter, antas å medvirke til at et forventet fall i boligprisene vil avdempes. Sparebanken Sør har ivaretatt sin samfunnsrolle og bidratt til at myndighetenes tiltakspakker har kommet kundene til gode.

Effekten av koronaepidemien slo for alvor inn over det norske finansmarkedet i mars. Obligasjonsmarkedet og markedet for rente- og valutaderivater var en periode preget av betydelig likviditetsstress, noe som førte til at kredittspredene i obligasjonsmarkedet løftet seg. For å avhjelpe situasjonen har Norges Bank tilført bankene USD og NOK likviditet gjennom særskilte F-lån. Dette har medført at pengemarkedsrentene har normalisert seg, og spreadnivået har til dels stabilisert seg på et lavere nivå.

Sparebanken Sør har styrevedtatte retningslinjer som sikrer at refinansiering i obligasjonsmarkedet normalt er gjennomført i god tid før endelig gjeldsforfall. Banken har lav risiko i utlånsporteføljen og høy tapsabsorberende evne i en høy egenkapitalandel og god underliggende drift. Rentenettoen er god og banken drives meget kostnadseffektivt. 1. kvartal var påvirket av negative resultat-effekter knyttet til verdivurderinger i finansbalansen. Banken har imidlertid ikke hatt behov for å realisere verdipapirporteføljen i denne perioden.

Boligprisene i bankens hovedmarkeder har hatt en positiv, men moderat utvikling over flere år. Statistikken for 1. kvartal 2020 viste en svak positiv vekst i boligprisene i bankens markedsområde. Fra slutten av mars er det imidlertid, som for resten av landet, en markert reduksjon i omsetningsvolumet av boliger. Utviklingen følges tett og usikkerheten knyttet til fremtidig utvikling er stor. Konsernets utlån med pant i bolig er godt sikret, og konsernet står godt rustet for å møte eventuelle fall i boligprisene. Dette underbygges av gjennomførte stresstester.

Konsernet har et krav til ren kjernekapital, inkludert pilar 2-tillegg på 2,0 prosent, som utgjør 13,0 prosent. Konsernet har en målsetting om ren kjernekapitaldekning på 15,3 prosent. Ved utgangen av 1. kvartal 2020 var ren kjernekapitaldekning 15,6 prosent, godt over myndighetskravet.

Finansdepartementet har vedtatt forskriftsendringer som satte EUs kapitalkravsregelverk CRR/CRD IV i kraft fra 31. desember 2019. Systemrisikobufferkravet økes fra 3 til 4,5 prosent. Finansdepartementet vil fastsette en overgangsregel for banker som benytter standardmetoden eller grunnleggende IRB som innebærer at disse bankene først skal oppfylle økt systemrisikobufferkrav med virkning fra 31. desember 2022. Konsernet vil tilpasse seg nye krav innen 2022, samt sikre nødvendige buffere over minimumskravet. Konsernet har en langsiktig ambisjon om en utlånsvekst i overkant av kredittveksten. Konsernet har et mål om en egenkapitalavkastning på 9 prosent.

Egenkapitalavkastningen for 2020 vil bli preget av tapsvurderingene og utviklingen i makrobildet i løpet av året. Tapsavsetningene i 1. kvartal er beregnet etter reglene i IFRS9, og det er lagt til grunn et langsiktig perspektiv ved vurderingen. Effekten av myndighetenes tiltakspakker og utviklingen i makrobildet er usikkert og ytterligere tapsnedskrivninger i 2020 vurderes som ikke usannsynlig. Utviklingen i kapitalmarkedene er uoversiktlige, og uro og spreadendringer vil påvirke finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi.

Banken skal i tråd med vedtatt strategi ha høy oppmerksomhet på kostnader og langsiktig verdiskaping. Bankens investeringer i teknologi vil fortsette, og skal bidra til kostnadseffektiv drift, samt muliggjøre effektivisering av kontorstrukturen. Sammen med god kvalitet i kredittarbeidet, vil dette bidra til fortsatt lønnsom vekst og utvikling for Sparebanken Sør.

Hendelser etter kvartalets utløp

Det har ikke vært registrert hendelser etter 31. desember 2019 som påvirker kvartalsregnskapet.

Kristiansand, 6. februar 2020

Stein A. Hannevik
styrets leder

Inger Johansen
nestleder

Tom Erik Jebsen

Erling Holm

Marit Kittilsen

Mette Ramfjord Harv

Jan Erling Tobiassen
ansattes representant

Gunnhild Tveiten Golid
ansattes representant

Geir Bergskaug
adm. direktør

Resultatregnskap

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN			
31.12.	1. kvart.	1. kvart.		1. kvart.	1. kvart.	31.12.	
2019	2019	2020	Noter	2020	2019	2019	
1 543	342	444	Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost	4	922	739	3 305
1 148	263	301	Renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi	4	145	107	487
1 172	270	329	Rentekostnader	4	542	408	1 866
1 519	335	415	Netto renteinntekter	4	525	438	1 926
365	80	83	Provisjonsinntekter		86	88	403
59	14	16	Provisjonskostnader		16	14	59
306	66	67	Netto provisjonsinntekter		70	74	344
11	-	237	Utbytte		2	-	6
47	37	-62	Netto inntekter fra andre finansielle instrumenter		-71	20	18
58	37	175	Netto inntekter fra finansielle instrumenter		-69	20	24
64	4	-14	Inntekter fra eierinteresser i tilknyttede selskaper		-14	4	64
8	2	2	Andre driftsinntekter		2	2	10
72	6	-12	Sum andre inntekter		-12	5	74
1 954	444	646	Sum netto inntekter		515	537	2 368
438	106	106	Personalkostnader		130	131	533
37	9	10	Av- og nedskr. på varige driftsmidler og immat. eiendeler		10	9	37
336	83	88	Andre driftskostnader		92	89	348
811	198	204	Sum driftskostnader før tap		232	229	918
1 143	246	442	Driftsresultat før tap		283	308	1 450
-21	3	56	Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	5	61	3	-17
1 164	243	386	Resultat før skattekostnad	2	221	305	1 467
261	56	40	Skattekostnad		58	71	342
904	187	346	Resultat for perioden		164	234	1 125
			Minoritetsinteresser		0	0	0
904	187	346	Majoritetsinteresser		164	234	1 125
60	12	18	Hybridkapitaleierens andel av resultatet		18	12	60
844	175	328	EK-Beviseierne og grunnfondets andel av resultatet		146	222	1 065
904	187	346	Resultat for regnskapsåret		164	234	1 125
9,3	1,9	3,6	Resultat/utvannet resultat pr. egenkapitalbevis (i hele kroner)		1,6	2,4	11,7
Utvidet resultatregnskap							
Poster som vil bli omklassifisert til resultatet							
			Verdiendring basisswapper		17	-16	-4
0		0	Verdiendring utlån med pant i bolig				
0		0	Skatteeffekt		-4	4	1
0	0,0	0	Sum utvidet resultat		12	-12	-3
904	187	346	Sum totalresultat for perioden		176	222	1 122
			Minoritetsinteresser		0	0	1
			Majoritetsinteresser		176	222	1 121
9,3	1,9	3,6	Totalresultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (i hele kroner)		1,7	2,3	11,7

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN		
31.12.	31.03.	31.03.		31.03.	31.03.	31.12.
2019	2019	2020	EIENDELER	Noter	2020	2019
462	486	4 708	Kontanter og fordringer på sentralbanker		4 708	486
4 063	4 492	6 085	Utlån til kredittinstitusjoner		2 314	1 155
66 185	64 092	63 014	Netto utlån til kunder	2,6,7,8,10,11	107 590	102 957
16 807	16 397	21 504	Obligasjoner og sertifikater	11	19 349	17 022
189	185	172	Aksjer	11	172	186
251	278	1 324	Finansielle derivater	11,12	6 193	533
1 858	1 858	1 857	Eierinteresser i konsernselskaper		-	-
968	886	955	Eierinteresser i tilknyttede selskaper		955	886
27	25	30	Immaterielle eiendeler		30	25
			Utsatt skattefordel		7	6
426	432	428	Varige driftsmidler		462	459
107	65	123	Andre eiendeler		223	157
91 344	89 196	100 198	SUM EIENDELER	2,11	142 001	123 873
			GJELD OG EGENKAPITAL			
2 192	2 300	11 197	Gjeld til kredittinstitusjoner		11 105	2 144
57 963	57 578	57 665	Innskudd fra kunder	2,9,11	57 658	57 568
16 707	16 236	16 070	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11,13	56 508	49 639
213	168	838	Finansielle derivater	11,12	838	168
284	184	250	Betalbar skatt		304	254
387	442	382	Annen gjeld		428	483
43	61	41	Avsetninger for forpliktelser		41	61
49	34	13	Utsatt skatt		-	-
1 971	1 604	1 905	Ansvarlig lånekapital	11,13	1 905	1 604
79 809	78 607	88 359	Sum gjeld		128 786	111 921
1 623	1 603	1 749	Eierandelskapital	14	1 749	1 603
1 375	1 075	1 375	Hybridkapital		1 375	1 075
8 537	7 911	8 715	Annen egenkapital		10 091	9 274
11 535	10 589	11 839	Sum egenkapital	3,14	13 215	11 952
91 344	89 196	100 198	SUM GJELD OG EGENKAPITAL	2,11	142 001	123 873

Kontantstrøm

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN		
31.12.	31.03.	31.03.		31.03.	31.03.	31.12.
2019	2019	2020		2020	2019	2019
2 662	578	719	Renteinnbetalinger	1 116	866	3 749
-1 185	-145	-159	Renteutbetalinger	-459	-346	-1 840
334	74	334	Andre innbetalinger	86	69	346
-770	-204	-240	Driftsutbetalinger	-257	-248	-898
13	2	3	Inngått på konstaterte tap	3	3	13
-225	-112	-111	Betalt periodeskatt	-153	-145	-289
-28	-10	-11	Betalte gaver	-11	-10	-28
1 404	920	-422	Endring innskudd fra kunder	-416	919	1 399
-1 921	182	3 285	Endring utlån til kunder	-1 144	-13	-3 382
0	-1 482	0	Endring utlån til kredittinstitusjoner	0	-1 036	0
-15	76	4 503	Endring innskudd fra kredittinstitusjoner	4 936	227	-108
269	-121	7 901	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	3 701	286	-1 038
20 016	6 445	3 454	Innbetaling vedr. verdipapirer	3 854	1 934	12 258
-18 948	-5 133	-8 208	Utbetaling vedr. verdipapirer	-3 353	-4 329	-17 380
3			Innbetaling vedr. salg av driftsmidler		0	3
-37	-12	-15	Utbetaling vedr. kjøp av driftsmidler	-15	-12	-40
-293	-104		Utbetaling investering i datterselskaper og tilknyttede selskap	0	-104	-293
-12	-24	-1 210	Endring andre eiendeler	-5 650	101	-108
729	1 172	-5 979	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-5 164	-2 410	-5 560
-1 053	0	-2 022	Endring utlån til kredittinstitusjoner	-2 132	0	-63
-54	-37	4 500	Endring innskudd fra kredittinstitusjoner	4 374	0	-17
3 600	0	0	Innbetalinger obligasjonsgjeld	0	4 860	16 063
-4 815	-1 728	-1 445	Utbetalinger obligasjonsgjeld	-1 910	-3 161	-10 867
-154	-12	-18	Utbetaling utbytte og renter hybridkapital	-18	-12	-154
500	0	0	Emisjon ansvarlig lån	0	0	500
-134	0	-66	Innfridd ansvarlig lån	-66	0	-134
-13	-63	1 375	Endring annen gjeld	5 461	-353	144
300		0	Utvidelse hybridkapital	0	0	300
-1 823	-1 852	2 324	Netto kontantstrøm fra finansieringsvirksomhet	5 709	1 322	5 772
-825	-801	4 246	Netto endring likvider	4 246	-802	-826
1 287	1 287	462	Likviditetsbeholdning 01.01	462	1 288	1 288
462	486	4 708	Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	4 708	486	462

KONSERN	Egenkapital	Overkurs	Utjevning	Hybrid	Grunnfonds	Gave	Annen	Minoritets	
Mill. kroner	bevis	fond	fond	kapital	kapital	fond	egenkapital	interesser	SUM
Balanse 31.12.2018	783	451	369	1 075	7 683	62	1 421	1	11 845
Utdelt utbytte 2018							-94		-94
Resultat 1. kvartal 2019				12			221		233
Betalte renter hybridkapital				-12					-12
Utvidet resultat							-12		-12
Disponert av gavefond						-9			-9
Balanse 31.03.2019	783	451	369	1 075	7 683	53	1 537	1	11 952
Resultat 1.4-31.12.2019			20	48	639	60	125		892
Betalte renter hybridkapital				-48					-48
Emisjon hybridkapital				300					300
Kjøp og salg av egne egenkapital-bevis				1					1
Utvidet resultat							8		8
Disponert av gavefond						-25			-25
Andre endringer					1		1	0	2
Balanse 31.12.2019	783	451	389	1 375	8 323	88	1 671	1	13 081
Endring utbytte 2019			125				-125		0
Resultat 1. kvartal 2020				18			146		164
Betalte renter hybridkapital				-18					-18
Utvidet resultat							12		12
Disponert av gavefond						-23			-23
Balanse 31.03.2020	783	451	515	1 375	8 323	65	1 703	1	13 215
MORBANK									
Balanse 31.12.2018	783	451	369	1 075	7 683	62	94	0	10 518
Utdelt utbytte 2018							-94		-94
Resultat 1. kvartal 2019				12			174		186
Betalte renter hybridkapital				-12					-12
Utvidet resultat									0
Disponert av gavefond						-9			-9
Balanse 31.03.2019	783	451	369	1 075	7 683	53	174	0	10 589
Resultat 1.4-31.12.2019			20	48	639	60	-50		718
Betalte renter hybridkapital				-48					-48
Emisjon hybridkapital				300					300
Utvidet resultat			0						0
Disponert av gavefond					1	-25			-24
Balanse 31.12.2019	783	451	389	1 375	8 323	88	125	0	11 535
Endring utbytte 2019			125				-125		0
Resultat 1. kvartal 2020				18			328		346
Betalte renter hybridkapital				-18					-18
Utvidet resultat							-1		-1
Disponert av gavefond						-23			-23
Balanse 31.03.2020	783	451	514	1 375	8 323	65	327	0	11 839

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med Internasjonale Standarder for Finansiell rapportering, IFRS, herunder IAS 34.

Regnskapsprinsippene er de samme som ble lagt til grunn i årsregnskapet for 2019 dersom ikke annet er spesifisert.

Det er ikke nye standarder gjeldende for 2020 som har hatt vesentlig betydning for regnskapet.

Skattesats på 25 prosent er lagt til grunn ved utarbeidelse av kvartalsregnskapet.

2. SEGMENTRAPPORTERING

Rapportering pr. segment	BANKVIRKSOMHET				31.03.2020	
	PM	BM	Ufordelt og elimin.	Sum bankvirksomhet	Sørmeglere	Totalt
Resultatregnskap (Mill. kroner)						
Netto renteinntekter	300	213	13	525	0	525
Netto andre driftsinntekter	41	18	-95	-36	25	-11
Driftskostnader	90	24	91	205	27	232
Driftsresultat før tap pr. segment	251	207	-173	285	-3	283
Tap på utlån og garantier	8	127	-74	61		61
Resultat før skatt pr. segment	243	81	-99	224	-3	221
Netto utlån til kunder	71 805	35 480	304	107 590		107 590
Andre eiendeler			34 340	34 340	72	34 412
Sum eiendeler pr. segment	71 805	35 480	34 644	141 929	72	142 001
Innskudd fra og gjeld til kunder	30 618	22 766	4 274	57 658		57 658
Mellomregn./annen gjeld	41 187	12 714	17 155	71 057	72	71 129
Sum gjeld pr. segment	71 805	35 480	21 429	128 714	72	128 786
Egenkapital			13 215	13 215		13 215
Sum gjeld og egenkapital pr. segment	71 805	35 480	34 644	141 929	72	142 001

Rapportering pr. segment	BANKVIRKSOMHET				31.03.2019	
	PM	BM	Ufordelt og elimin.	Sum bankvirksomhet	Sørmeglere	Totalt
Resultatregnskap (Mill. kroner)						
Netto renteinntekter	249	173	16	438	0	438
Netto andre driftsinntekter	43	15	13	71	28	99
Driftskostnader	97	24	77	199	30	229
Driftsresultat før tap pr. segment	195	164	-48	311	-3	308
Tap på utlån og garantier	0	-2	6	3		3
Resultat før skatt pr. segment	196	166	-54	307	-3	305
Netto utlån til kunder	68 866	34 175	-84	102 957		102 957
Andre eiendeler			20 847	20 847	69	20 915
Sum eiendeler pr. segment	68 866	34 175	20 763	123 804	69	123 873
Innskudd fra og gjeld til kunder	29 343	22 322	5 903	57 568		57 568
Mellomregn./annen gjeld	39 523	11 853	2 908	54 284	69	54 353
Sum gjeld pr. segment	68 866	34 175	8 811	111 852	69	111 921
Egenkapital			11 952	11 952		11 952
Sum gjeld og egenkapital pr. segment	68 866	34 175	20 763	123 804	69	123 873

3. ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN		
31.12. 2019	31.03. 2019	31.03. 2020		31.03. 2020	31.03. 2019	31.12. 2019
11 535	10 589	11 839	Sum balanseført egenkapital	13 215	11 952	13 081
			Kjernekapital			
-1 375	-1 075	-1 375	Egenkapital som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-1 375	-1 075	-1 375
-245	-130	-44	Del av resultat som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-44	-127	-245
-27	-25	-30	Fradrag for immaterielle eiendeler og utsatt skattefordel	-30	-25	-27
-44	-23	-46	Fradrag for forsvarlig verdsettelse (AVA)	-32	-23	-27
			Forholdsmessig andel ren kjernekapital fra Brage Finans AS	366	293	374
			Fradrag for interne eliminerings Brage Finans AS	-380	-301	-374
-104		-111	Andre fradrag	-114		-51
9 740	9 336	10 233	Sum ren kjernekapital	11 606	10 694	11 356
			Annen kjernekapital			
1 375	1 075	1 375	Hybridkapital	1 375	1 075	1 375
			Forholdsmessig andel kjernekapital Brage Finans AS	36	21	36
0	0	0	Fradrag i annen kjernekapital	0	0	0
11 115	10 411	11 608	Sum kjernekapital	13 017	11 790	12 767
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
1 971	1 604	1 900	Ansvarlig lånekapital	1 900	1 604	1 971
			Forholdsmessig tilleggskapital Brage Finans AS	49	35	49
-101	-100	-91	Fradrag i tilleggskapitalen	-91	-100	-101
1 870	1 504	1 809	Sum tilleggskapital	1 858	1 539	1 919
12 985	11 915	13 417	Netto ansvarlig kapital	14 875	13 329	14 686
			Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II beregnet etter standardmetoden:			
2	3	10	Engasjement med lokale og regionale myndigheter	10	3	2
70	69	93	Engasjement med institusjoner	63	37	34
218	180	299	Engasjement med foretak	302	182	224
415	452	400	Engasjement med massemarked	499	544	520
3 029	3 057	2 937	Engasjement med pantesikkerhet i eiendom	4 206	4 167	4 167
92	79	100	Engasjement som er forfalt	108	84	98
2	2	1	Engasjement som er høyrisiko	1	2	2
384	382	492	Engasjement i obligasjoner med fortrinnsrett	105	97	107
334	328	331	Engasjement i egenkapitalposisjoner	188	181	184
49	48	51	Engasjement øvrig	58	50	49
4 595	4 600	4 714	Kapitalkrav for kreditt- og motpartsrisiko	5 540	5 347	5 387
1	1	1	Kapitalkrav for posisjons-, valuta- og varerisiko	1	1	1
259	259	268	Kapitalkrav for operasjonell risiko	325	312	313
1	0	3	CVA tillegg	3	0	1
0	0		Fradrag i kapitalkravet		0	0
4 856	4 860	4 986	Sum minimumskrav til ansvarlig kapital	5 869	5 660	5 702
60 702	60 744	62 326	Risikovektet balanse (beregningsgrunnlag)	73 341	70 754	71 275
			Forholdsmessig andel av beregningsgrunnlag Brage Finans AS	2 179	1 898	2 112
			Fradrag for interne eliminerings Brage Finans AS	-969	-770	-955
			Risikovektet balanse etter konsolidering	74 551	71 882	72 432
16,0 %	15,4 %	16,4 %	Ren kjernekapitaldekning i %	15,6 %	14,9 %	15,7 %
18,3 %	17,1 %	18,6 %	Kjernekapitaldekning i %	17,5 %	16,4 %	17,6 %
21,4 %	19,6 %	21,5 %	Kapitaldekning i %	20,0 %	18,5 %	20,3 %
8,5 %	8,1 %	7,8 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	8,9 %	9,1 %	9,3 %

Det ble vedtatt 0 kroner i utbytte til egenkapitalbeveiseerne i Forstanderskapsmøtet 26. mars 2020 etter forslag fra styret. Opprinnelig forslag til utbytte var 125 mill. kroner. Beslutningen påvirket kapitaldekningen pr 31. desember 2019 positivt. For konsern (morbank) økte ren kjernekapitaldekningen fra 15,7 (16,0) prosent til 15,9 (16,3) prosent, kjernekapitaldekningen økte fra 17,5 (18,3) prosent til 17,8 (18,5) prosent, kapitaldekningen økte fra 20,3 (21,4) prosent til 20,5 (21,6) prosent og uvektet kjernekapitalandel økte fra 9,3 (8,5) prosent til 9,4 (8,6) prosent for konsernet.

4. RENTEINNTEKTER OG RENTEKOSTNADER

MORBANK			Renteinntekter	KONSERN		
31.12. 2019	1.kvartal 2019	1.kvartal 2020	Mill. kroner	1.kvartal 2020	1.kvartal 2019	31.12. 2019
			Renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:			
92	20	30	Renter av fordringer på kredittinstitusjoner	7	5	24
1 452	323	414	Renter av utlån til kunder	915	733	3 281
1 543	342	444	Sum renter fra finansielle instrumenter vurder til amortisert kost	922	739	3 305
			Renter fra finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat:			
165	40	39	Renter av utlån til kunder (fastrenteutlån)	39	40	166
305	73	89	Renter av sertifikater og obligasjoner	107	66	321
470	113	128	Sum renter fra fin. instr. vurder til virkelig verdi over resultat	145	107	487
			Renter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat			
677	150	173	Renter av utlån til kunder (lån med pant i bolig)			
677	150	173	Sum renter fra fin. instr. til virkelig verdi over utvidet resultat			
2 691	605	745	Sum renteinntekter	1 067	845	3 792

MORBANK			Rentekostnader	KONSERN		
31.12. 2019	1.kvartal 2019	1.kvartal 2020	Mill. kroner	1.kvartal 2020	1.kvartal 2019	31.12. 2019
			Rentekostnader fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:			
38	8	13	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	13	8	38
692	155	187	Renter på innskudd til kunder	187	155	691
345	85	100	Renter på utstedte verdipapirer	311	223	1 036
49	11	16	Renter på ansvarlig lånekapital	16	11	49
47	10	13	Avgift Bankens Sikringsfond og andre rentekostnader	15	10	52
1 172	270	329	Sum renterkostnader fra fin.instr. vurder til amortisert kost	542	408	1 866
1 172	270	329	Sum rentekostnader	542	408	1 866

5. TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER OG UBENYTTET KREDITTER

Avsetning for tap og periodens tapskostnad er beregnet ihht IFRS 9 og er basert på forventet kreditttap (ECL) ved bruk av 3-trinns metode som er beskrevet i note 7 i årsregnskapet for 2019.

Som følge av COVID-19 har makrobildet endret seg betydelig i 1. kvartal 2020 og konsernets tapsavsetning er basert på nye forutsetninger.

Konsernet har oppdatert makrovariablene i IFRS9 modellen og følgende makrovariabler er lagt til grunn ved beregning av nedskrivninger pr. 31. mars 2020:

	2020	2021	2022	2023	2024
Boligpris %	-3,5	-2,0	0,0	1,0	2,7
Boligpris Region %	-3,5	-2,0	0,0	1,0	2,7
AKU %	5,0	5,4	4,0	3,8	3,8
Oljepris, USD	42,8	44,4	48,4	51,0	51,0
Styringsrente	0,3	0,5	0,9	0,9	0,9
Importvektet valutakurs	115,3	113,4	111,3	110,0	110,0

Fastsettelse av makrovariabler innebærer en vesentlig del av skjønnsutøvelse som følge av at ingen vet hvor store og langvarige effekter krisen vil medføre. Sparebanken Sør har i stor grad utlån sikret med pant i fast eiendom og fastsettelsen av dette parametere for boligpris (inkluderer fast eiendom) ansees å være det parametere som i størst grad påvirker LGD (loss given default).

I tillegg er det knyttet meget stor usikkerhet i forhold til fremtidig arbeidsledighet (AKU) og fastsettelsen av dette parametere er også vesentlig for konsernets tapsnedskrivning etter IFRS 9 modellen.

Under er det gjengitt sensitivitetsanalyser knyttet til de parametere som konsernet anser som mest vesentlig i dagens situasjon.

Konsern		31.03.2020			
Tapsnedskrivning		Ved 10% reduksjon i	Ved 20% reduksjon i	Ved 30% reduksjon i	1% økning i arbeids-
Mill. kroner		pantesikkerhet	pantesikkerhet	pantesikkerhet	ledighet (AKU)
` - herav nedskrivninger i BM		59	127	205	9
` - herav nedskrivninger i PM		15	32	53	5
Totalt		73	159	258	14

Morbank		31.03.2020			
Tapsnedskrivning		Ved 10% reduksjon i	Ved 20% reduksjon i	Ved 30% reduksjon i	1% økning i arbeids-
Mill. kroner		pantesikkerhet	pantesikkerhet	pantesikkerhet	ledighet (AKU)
` - herav nedskrivninger i BM		59	127	205	9
` - herav nedskrivninger i PM		5	19	30	3
Totalt		64	145	236	12

Myndighetene har iverksatt en rekke tiltak for å motvirke de negative økonomiske effektene av COVID-19. Flere av disse tiltakene har direkte betydning for konsernets kredittrisiko. Tapsmodellen er lite egnet til å estimere tap med så omfattende tiltak rettet direkte mot bankens kunder.

Banken har valgt å overstyre modellbaserte tap med 75 mill. kroner for å forsøke å ta hensyn til myndighetenes omfattende støttetiltak som IFRS9-modellen ikke ivaretar på en tilfredsstillende måte. Effekten av alle tiltakene er vanskelig å estimere på nåværende tidspunkt og vil løpende bli vurdert gjennom 2020.

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN		
31.12.	31.03.	31.03.		31.03.	31.03.	31.12.
2019	2019	2020	Periodens tapskostnad	2020	2019	2019
-6	-6	47	Periodens endring i nedskrivninger trinn 1	49	-5	-5
31	10	72	+ Periodens endring i nedskrivninger trinn 2	72	10	33
-89	0	14	+ Periodens endring i nedskrivninger trinn 3	16	0	-89
41	0	1	+ Periodens konst. tap	1	0	41
18	1	0	+ Inntektsført som renter	0	1	18
13	2	3	- Periodens inngang på tidligere konstatert tap	3	2	13
-1	1	0	+ endring i nedskrivninger på garantier	0	1	-1
0	0	-75	+ Korreksjon knyttet til statlige støttetiltak	-75	0	0
-21	3	56	= Periodens tapskostnad	61	3	-17

KONSERN

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Overstyring	Totalt
	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet		
MILLIONER KRONER					
Tapsavsetning pr 1.1.2020	39	126	231		396
Overføringer					
Overført til trinn 1	24	-23	-2		0
Overført til trinn 2	-2	4	-2		0
Overført til trinn 3	0	-1	1		0
Tap på nye utlån	9	16	1		26
Tap på fraregnet utlån *	-3	-10	-8		-21
Tap på gamle lån og andre endringer	22	86	20	-75	53
Tapsavsetning pr 31.03.2020	88	199	242	-75	455
Avsetning tap på utlån	70	185	237	-75	417
Avsetning tap på garantier og ubenyttede kreditter	18	14	5		37
Sum tapsavsetning	88	199	242	-75	455

* Tap på fraregnet utlån knytter seg til tap på lån som er innfridd.

I tabellen inngår også nedskrivninger på utenom balanseposter (ubenyttede kreditter og garantier). Disse nedskrivningene er presentert som annen gjeld i balansen.

MORBANK

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Overstyring	Totalt
	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet		
MILLIONER KRONER					
Tapsavsetning pr 1.1.2020	37	120	230		387
Overføringer					
Overført til trinn 1	22	-21	-2		0
Overført til trinn 2	-2	4	-2		0
Overført til trinn 3	0	-1	1		0
Tap på nye utlån	8	16	1		25
Tap på fraregnet utlån *	-3	-10	-7		-20
Tap på gamle lån og andre endringer	23	82	19	-75	48
Tapsavsetning pr 31.03.2020	84	191	241	-75	440
Avsetning tap på utlån	66	177	236	-75	403
Avsetning tap på garantier og ubenyttede kreditter	18	14	5		37
Sum tapsavsetning	84	191	241	-75	440

* Tap på fraregnet utlån knytter seg til tap på lån som er innfridd eller overført mellom bank og kredittforetak.

I tabellen inngår også nedskrivninger på utenom balanseposter (ubenyttede kreditter og garantier). Disse nedskrivningene er presentert som annen gjeld i balansen.

6. MISLIGHOLDTE ENGASJEMENTER

Alle engasjementer i trinn 3 er definert som misligholdte. Engasjement der kontraktsfestede betalinger er overtrukket i mer enn 90 dager og beløpet overstiger kr 1.000.

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN		
31.12. 2019	31.03. 2019	31.03. 2020		31.03. 2020	31.03. 2019	31.12. 2019
276	205	286	Brutto misligholdte engasjement > 90 dager	312	214	286
763	703	843	Øvrige misligholdte engasjementer	875	695	787
1 039	908	1 129	Sum misligholdte engasjementer (trinn 3)	1 186	909	1 073
230	327	241	Trinn 3 nedskrivninger	242	332	231
809	581	888	Netto misligholdte engasjementer	944	577	842
22,1 %	36,0 %	21,3 %	Avsetningsgrad misligholdte engasjementer	20,4 %	36,5 %	21,5 %
0,41 %	0,32 %	0,45 %	Brutto misligholdte > 90 dager i % av brutto utlån	0,29 %	0,21 %	0,27 %

7. NEDSKRIVNINGER FORDELT PÅ SEKTOR, NÆRING OG TRINN

Tap fordelt på sektorer og næringer.

MORBANK				Mill. kroner	KONSERN					
Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Over- styring*	Sum tap pr 31.03.2020		Sum tap pr 31.03.2020	Over- styring*	Trinn 3	Trinn 2	Trinn 1
5	13	36		55	Personkunder	72		38	25	9
0	0	0		0	Offentlig	0		0	0	0
1	2	0		3	Primærnæring	3		0	2	1
9	4	5		18	Industri	18		5	4	9
18	32	70		120	Utvikling av eiendom	119		69	31	18
2	5	16		23	Oppføring av bygninger	23		16	5	2
38	100	55		192	Eiendomsdrift	190		54	98	38
1	3	26		29	Transport	29		25	3	1
3	17	20		40	Varehandel	39		20	17	3
0	5	2		7	Hotell og restaurant	7		2	5	0
1	2	0		3	Borettslag	3		0	2	1
2	4	10		15	Forretningsmessig tjenesteyting	15		10	4	2
5	4	2		11	Sosial tjenesteyting	11		2	4	5
			-75	-75	Ufordelt	-75	-75			
84	191	241	-75	440	Sum tapsavsetninger på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	455	-75	242	199	88
66	177	236	-75	403	Tapsavsetninger på utlån	417	-75	237	185	70
18	14	5		37	Tapsavsetninger på ubenyttede kreditter og garantier	37		5	14	18
84	191	241	-75	440	Sum tapsavsetninger	455	-75	242	199	88

* Som følge av krisen vi nå er inne i er det betydelig usikkerhet knyttet til estimatene av tap. Modellbaserte tap tar hensyn til det negative makrobildet, men ikke direkte til støttetiltakene fra staten. Ledelsen har derfor vurdert disse basert på skjønn, og tallene i kolonnen representerer ledelsens skjønnsmessige overstyring av tapsmodellen for å hensynta støttetiltak fra staten.

Presentasjonen av næringer baserer seg på offentlige næringskoder og er gruppert slik konsernet rapporterer disse internt.

Beregnet tap pr 31.03.2020 basert på de ulike trinnene i tapsmodellen.

8. MIGRASJONER AV BRUTTO UTLÅN

Mill. kroner Brutto utlån	Amortisert kost				Virkelig verdi	Sum brutto utlån inkl periodiserte renter	KONSERN
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Brutto utlån			
Brutto utlån 1.1.2020	89 466	10 710	839	101 016	5 689	106 704	
Overført til trinn 1	1 752	-1 729	-23	0		0	
Overført til trinn 2	-2 390	2 410	-21	0		0	
Overført til trinn 3	-164	-72	235	-0		-0	
Netto endring på eksisterende lån	432	27	1	460		92	
Nye lån	12 051	681	9	12 741	276	13 188	
Fraregnet lån	-10 376	-1 335	-44	-11 756	-419	-11 977	
Verdiendringer ført i perioden					-1		
Brutto utlån pr 31.03.2020	90 772	10 692	998	102 462	5 545	108 007	

Mill. kroner Brutto utlån	Amortisert kost				Virkelig verdi	Sum brutto utlån inkl periodiserte renter	KONSERN
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Brutto utlån			
Brutto utlån 1.1.2019	86 297	10 411	978	97 686	5 714	103 400	
Overført til trinn 1	1 072	-1 013	-59	-0	-	-0	
Overført til trinn 2	-1 188	1 177	11	0	-	0	
Overført til trinn 3	0	-25	25	0	-	0	
Netto endring på eksisterende lån	-478	-387	2	-864	-	-864	
Nye lån	10 049	1 072	-51	11 069	127	11 196	
Fraregnet lån	-8 832	-1 153	-33	-10 018	-296	-10 314	
Verdiendringer ført i perioden				-	-4	-4	
Brutto utlån pr 31.03.2019	86 919	10 081	874	97 874	5 541	103 415	

Mill. kroner Brutto utlån	Amortisert kost	Virkelig verdi over utvidet resultat	Virkelig verdi	Sum brutto utlån inkl periodiserte renter	MORBANK
Brutto utlån 1.1.2020	39 106	21 751	5 689	66 545	
Overført til trinn 1	0	-	0	0	
Overført til trinn 2	0	0	0	0	
Overført til trinn 3	-0	-	-	0	
Netto endring på eksisterende lån	504	169	-	672	
Nye lån	2 323	3 369	276	5 968	
Fraregnet lån	-2 232	-7 118	-419	-9 769	
Verdiendringer ført i perioden			-1	-1	
Brutto utlån pr 31.03.2020	39 701	18 171	5 545	63 417	

Mill. kroner Brutto utlån	Amortisert kost	Virkelig verdi over utvidet resultat	Virkelig verdi	Sum brutto utlån inkl periodiserte renter	MORBANK
Brutto utlån 1.1.2019	38 095	20 905	5 714	64 713	
Overført til trinn 1	-	-	0	0	
Overført til trinn 2	0	-	-0	-0	
Overført til trinn 3	-	0	-	0	
Netto endring på eksisterende lån	-186	-164	-	-350	
Nye lån	2 736	4 687	127	7 550	
Fraregnet lån	-3 468	-3 604	-296	-7 368	
Verdiendringer ført i perioden			-4	-4	
Brutto utlån pr 31.03.2019	37 177	21 823	5 541	64 541	

9. INNSKUDD FRA KUNDER FORDELT PÅ SEKTORER OG NÆRINGER

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN		
31.12.19	31.03.19	31.03.20		31.03.20	31.03.19	31.12.19
28 084	27 114	28 477	Personkunder	28 478	27 115	28 074
9 325	12 106	8 486	Offentlig	8 486	12 107	9 326
561	593	726	Primærnæring	726	593	561
1 923	1 451	1 902	Industri	1 902	1 451	1 923
566	626	556	Utvikling av eiendom	547	614	561
1 117	897	1 204	Oppføring av bygninger	1 204	897	1 117
3 066	2 944	3 007	Eiendomsdrift	3 007	2 944	3 066
645	406	582	Transport	582	406	645
1 032	886	1 005	Varehandel	1 005	886	1 032
152	125	117	Hotell og restaurant	117	125	152
186	208	184	Borettslag	184	208	186
5 075	4 595	5 087	Forretningsmessig tjenesteyting	5 087	4 595	5 075
6 202	5 500	6 178	Sosial tjenesteyting	6 179	5 500	6 202
29	128	153	Påløpte renter	153	128	29
57 963	57 578	57 665	Sum innskudd fra kunder	57 658	57 568	57 949

Presentasjonen av næringer baserer seg på offentlige næringskoder og er gruppert slik konsernet rapporterer disse internt.

10. UTLÅN FORDELT PÅ SEKTORER OG NÆRINGER

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN		
31.12.19	31.03.19	31.03.20		31.03.20	31.03.19	31.12.19
30 034	29 061	26 942	Personkunder	70 773	67 924	70 126
498	483	531	Offentlig	531	483	499
1 157	978	1 079	Primærnæring	1 141	979	1 159
795	947	911	Industri	941	947	796
4 855	4 403	5 624	Utvikling av eiendom	5 575	4 356	4 836
1 386	1 514	1 358	Oppføring av bygninger	1 546	1 515	1 388
17 239	17 572	17 089	Eiendomsdrift	17 100	17 581	17 257
677	650	561	Transport	633	650	678
1 093	1 146	1 546	Varehandel	1 622	1 147	1 098
274	304	317	Hotell og restaurant	339	304	275
1 248	1 191	1 281	Borettslag	1 281	1 192	1 249
1 872	1 172	842	Forretningsmessig tjenesteyting	984	1 173	1 874
5 242	4 973	5 172	Sosial tjenesteyting	5 323	4 976	5 248
173	148	164	Opptjente renter	217	189	222
66 545	64 541	63 417	Sum brutto utlån	108 007	103 415	106 704
360	449	403	Nedskrivninger på utlån	417	458	370
66 185	64 092	63 014	Sum netto utlån	107 590	102 957	106 334

* Nedskrivninger knytter seg kun til utlån og omfatter ikke nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier. Nedskrivninger er her ikke sammenlignbart med øvrige tapsnoter.

Presentasjonen av næringer baserer seg på offentlige næringskoder og er gruppert slik konsernet rapporterer disse internt.

11. VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Klassifisering av finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter er klassifisert i ulike nivåer.

Nivå 1:

Omfatter finansielle eiendeler og forpliktelser verdsatt ved bruk av ukorrigerede observerbare markedsverdier. Dette omfatter noterte aksjer, derivater som handles på aktive markedsplasser, øvrige verdipapirer med noterte markedsverdier.

Nivå 2:

Instrumenter verdsatt basert på verdsettelsesteknikker hvor alle forutsetninger (all input) er basert direkte eller indirekte på observerbare markedsdata. Verdier her kan hentes fra eksterne markedsaktører eller avstemmes mot eksterne markedsaktører som tilbyr slike tjenester.

Nivå 3:

Instrumenter er basert på verdsettelsesteknikker hvor minst en vesentlig forutsetning ikke kan støttes basert på observerbare markedsverdier. I denne kategorien inngår investeringer i unoterte selskaper og fastrenteutlån hvor det ikke foreligger nødvendig markedsinformasjon.

For ytterligere beskrivelse henvises det til note 22 virkelig verdi av finansielle instrumenter i årsregnskapet for 2019.

MORBANK				Mill. kroner	KONSERN			
Innregnet verdi	Virkelig verdi			31.03.2020	Innregnet verdi	Virkelig verdi		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1		Nivå 2	Nivå 3	
Eiendeler innregnet til amortisert kost								
4 708		4 708		Kontanter og fordringer på sentralbanker	4 708		4 708	
6 085		6 085		Utlån til kredittinstitusjoner	2 314		2 314	
39 312			39 312	Netto utlån til kunder (flytende rente)	102 044			102 044
Eiendeler innregnet til virkelig verdi								
5 545			5 545	Netto utlån til kunder (fast rente)	5 545			5 545
18 156			18 156	Netto utlån til kunder (boliglån)				
21 504		21 504		Obligasjoner og sertifikater	19 349		19 349	
172	4		168	Aksjer	172	4		168
1 324		1 324		Finansielle derivater	6 193		6 193	
96 806	4	33 620	63 181	Sum finansielle eiendeler	140 325	4	32 563	107 757
Gjeld innregnet til amortisert kost								
11 197		11 197		Gjeld til kredittinstitusjoner	11 105		11 105	
57 665			57 665	Innskudd fra kunder	57 658			57 658
16 070		15 642		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	56 508		56 011	
1 905		1 802		Ansvarlig lånekapital	1 905		1 802	
Gjeld innregnet til virkelig verdi								
838		838		Finansielle derivater	838		838	
87 674	0	29 479	57 665	Sum finansiell gjeld	128 014	0	69 756	57 658

MORBANK				Mill. kroner	KONSERN			
Innregnet verdi	Virkelig verdi			31.12.2019	Innregnet verdi	Virkelig verdi		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3			Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
				Eiendeler innregnet til amortisert kost				
462		462		Kontanter og fordringer på sentralbanker	462		462	
4 063		4 063		Utlån til kredittinstitusjoner	182		182	
38 764			38 764	Netto utlån til kunder (flytende rente)	100 645			100 645
				Eiendeler innregnet til virkelig verdi				
5 689			5 689	Netto utlån til kunder (fast rente)	5 689			5 689
21 733			21 733	Netto utlån til kunder (boliglån)				
16 807		16 807		Obligasjoner og sertifikater	19 916		19 916	
189	6		183	Aksjer	190	6		184
251		251		Finansielle derivater	757		757	
87 958	6	21 584	66 368	Sum finansielle eiendeler	127 841	6	21 318	106 518
				Gjeld innregnet til amortisert kost				
2 192		2 192		Gjeld til kredittinstitusjoner	1 793		1 793	
57 963			57 963	Innskudd fra kunder	57 949			57 949
16 707		16 709		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	53 430		53 427	
1 971		1 981		Ansvarlig lånekapital	1 971		1 981	
				Gjeld innregnet til virkelig verdi				
213		213		Finansielle derivater	423		423	
79 046	0	21 095	57 963	Sum finansiell gjeld	115 565	0	57 623	57 949

MORBANK				Mill. kroner	KONSERN			
Innregnet verdi	Virkelig verdi			31.03.2019	Innregnet verdi	Virkelig verdi		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3			Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
				Eiendeler innregnet til amortisert kost				
486		486		Kontanter og fordringer på sentralbanker	486		486	
4 492		4 492		Utlån til kredittinstitusjoner	1 155		1 155	
37 612			37 612	Netto utlån til kunder (flytende rente)	97 416			97 416
				Eiendeler innregnet til virkelig verdi				
5 541			5 541	Netto utlån til kunder (fast rente)	5 541			5 541
20 939			20 939	Netto utlån til kunder (boliglån)				
16 397		16 397		Obligasjoner og sertifikater	17 022		17 022	
185	5		180	Aksjer	186	5		181
278		278		Finansielle derivater	533		533	
85 930	5	21 653	64 272	Sum finansielle eiendeler	122 339	5	19 196	103 138
				Gjeld innregnet til amortisert kost				
2 300		2 300		Gjeld til kredittinstitusjoner	2 144		2 144	
57 578			57 578	Innskudd fra kunder	57 568			57 568
16 236		16 321		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	49 639		49 824	
1 604		1 613		Ansvarlig lånekapital	1 604		1 613	
				Gjeld innregnet til virkelig verdi				
168		168		Finansielle derivater	168		168	
77 886	0	20 402	57 578	Sum finansiell gjeld	111 123	0	53 749	57 568

Bevegelse kategori 3

KONSERN

Mill. kroner	Utlån og fordringer på kunder	Herav kredittrisiko	Aksjer
Innregnet verdi 01.01.2019	5 714	-1	365
Tilgang 1. kvartal	127		106
Herav overført fra nivå 1 eller 2	0		
Verdiendringer ført i perioden	-4	4	8
Avgang 1. kvartal	-296		
Reklassifisert som tilknyttet selskap (TS)			-298
Innregnet verdi 31.03.2019	5 541	3	181
Tilgang 2., 3. og 4. kvartal	979		8
Herav overført fra nivå 1 eller 2	0		
Verdiendringer ført i perioden	19	10	-6
Avgang 2., 3. og 4. kvartal	-850		
Reklassifisert som tilknyttet selskap (TS)			0
Innregnet verdi 31.12.2019	5 689	13	184
Tilgang 1. kvartal	276		13
Herav overført fra nivå 1 eller 2	0		
Verdiendringer ført i perioden	-1	1	-2
Avgang 1. kvartal	-419		
Reklassifisert som tilknyttet selskap (TS)			-26
Innregnet verdi 31.03.2020	5 545	14	168

MORBANK

Mill. kroner	Utlån og fordringer på kunder	Herav kredittrisiko	Aksjer
Innregnet verdi 01.01.2019	26 607	-1	365
Tilgang 1. kvartal	173		106
Herav overført fra nivå 1 eller 2	0		
Verdiendringer ført i perioden	-4	4	8
Avgang 1. kvartal	-296		
Reklassifisert som tilknyttet selskap (TS)			-298
Innregnet verdi 31.03.2019	26 480	3	180
Tilgang 2., 3. og 4. kvartal	1 773		8
Herav overført fra nivå 1 eller 2	0		
Verdiendringer ført i perioden	19	10	-6
Avgang 2., 3. og 4. kvartal	-850		
Reklassifisert som tilknyttet selskap (TS)			0
Innregnet verdi 31.12.2019	27 422	13	193
Tilgang 1. kvartal	-3 301		17
Herav overført fra nivå 1 eller 2	0		
Verdiendringer ført i perioden	-1	1	-2
Avgang 1. kvartal	-419		
Reklassifisert som tilknyttet selskap (TS)			-26
Innregnet verdi 31.03.2020	23 701	14	168

Sensitivitetsanalyse

Verdiendringer som følge av endring av kredittspread på 10 basispunkter.

KONSERN / MORBANK

Mill. kroner	31.03.2020	31.03.2019	31.12.2019
Utlån til kunder	20	17	19
- herav lån til bedriftsmarked (BM)	3	4	3
- herav lån til personmarked (PM)	17	13	16

12. FINANSIELLE DERIVATER, MOTTATT COLLATERAL OG MOTREGNING

Sparebanken Sør og Sparebanken Sør Boligkreditt AS har avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater.

Det er inngått ISDA avtaler med finansielle motparter hvor det er inngått tilleggsavtale knyttet til sikkerhetsstillelse (CSA). Konsernet har gjennom avtalene adgang til å motregne mellomværende dersom visse hendelser inntreffer. Beløpene er ikke motregnet i balansen med bakgrunn i at transaksjonene normalt gjøres opp brutto. Sparebanken Sør (morbank) har også inngått avtale om avregning (clearing) av derivater hvor motpartsrisikoen flyttes til sentral motpart (clearing house) som beregner behovet for sikkerhetsstillelse.

Eiendelene og forpliktelsene er ikke motregnet i balansen fordi transaksjonene som regel ikke gjøres opp på nettogrunnlag, men kan motregnes dersom visse hendelser inntreffer. Eiendelene og forpliktelsene er presentert i tabellen under.

KONSERN 31.03.2020

Mill. kroner	Balanseført	Finansielle	Finansielle	Avgitt/mottatt	
	verdi	- ikke nettoført	- nettopresentert	collateral	Netto
Derivater - eiendeler	6 193	226	5 967	-4 823	1 144
Derivater - gjeld	-838	-226	-612	587	-25
Netto	5 354	0	5 354	-4 235	1 119

KONSERN 31.03.2019

Mill. kroner	Balanseført	Finansielle	Finansielle	Avgitt/mottatt	
	verdi	- ikke nettoført	- nettopresentert	collateral	Netto
Derivater - eiendeler	533	127	406		406
Derivater - gjeld	-168	-127	-41		-41
Netto	365	0	365		365

MORBANK 31.03.2020

Mill. kroner	Balanseført	Finansielle	Finansielle	Avgitt/mottatt	
	verdi	- ikke nettoført	- nettopresentert	collateral	Netto
Derivater - eiendeler	1 324	226	1 098	-551	547
Derivater - gjeld	-838	-226	-612	587	-25
Netto	486	0	486	36	521

MORBANK 31.03.2019

Mill. kroner	Balanseført	Finansielle	Finansielle	Avgitt/mottatt	
	verdi	- ikke nettoført	- nettopresentert	collateral	Netto
Derivater - eiendeler	278	61	217		217
Derivater - gjeld	-168	-61	-107		-107
Netto	110	0	110		110

Konsernet reklassifiserte presentasjonen av mottatt collateral pr 01.01.2020. Tidligere ble mottatt/betalt collateral presentert i linjen finansielle derivater. Mottatt collateral presenteres nå som gjeld til kredittinstitusjoner og betalt collateral presenteres som innskudd fra kredittinstitusjoner. Sammenlikningstall er ikke omarbeidet.

13. OBLIGASJONSGJELD OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL**Verdipapirgjeld - konsern**

Mill. kroner	31.03.2020	31.03.2019	31.12.2019
Obligasjoner, nominell verdi	55 597	49 234	52 977
Verdireguleringer	769	253	273
Påløpte renter	142	151	180
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	56 508	49 639	53 430

Endring i verdipapirgjeld - konsern

Mill. kroner	31.12.2019	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer i perioden	31.03.2020
Obligasjoner, nominell verdi	52 977	0	-1 910	4 530	55 597
Verdireguleringer	273			496	769
Påløpte renter	180			-38	142
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	53 430	0	-1 910	4 988	56 508

Verdipapirgjeld - morbank

Mill. kroner	31.03.2020	31.03.2019	31.12.2019
Obligasjoner, nominell verdi	15 712	16 105	16 672
Verdireguleringer	247	9	-47
Påløpte renter	110	122	82
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16 070	16 236	16 707

Endring i verdipapirgjeld - morbank

Mill. kroner	31.12.2019	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer i perioden	31.03.2020
Obligasjoner, nominell verdi	16 672	0	-1 445	486	15 712
Verdireguleringer	-47			294	247
Påløpte renter	82			28	110
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16 707	0	-1 445	807	16 070

Endring i ansvarlig lånekapital - morbank og konsern

Mill. kroner	31.12.2019	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer i perioden	31.03.2020
Ansvarlig lån	1 966	0	-66		1 900
Påløpt rente	5			0	5
Sum ansvarlig lånekapital	1 971	0	-66	0	1 905

14. EGENKAPITALBEVISEIERE

De 20 største egenkapitalbeviserne pr. 31.03.2020

NAVN	ANTALL	ANDEL AV	NAVN	ANTALL	ANDEL AV
	EKB	EKB-KAP. %		EKB	EKB-KAP. %
1. Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør	7 988 679	51,00	11. Catilina Invest AS	114 558	0,73
2. EIKA utbytte VPF c/o Eika kapitalforv.	649 610	4,15	12. Carl Krogh Arnet	100 000	0,64
3. Arendal Kom. pensjonskasse	450 000	2,87	13. Ottersland AS	100 000	0,64
4. Pareto AS	417 309	2,66	14. MP Pensjon PK	85 523	0,55
5. Glastad Invest AS	300 000	1,92	15. Artel AS	82 131	0,52
6. Øyhovden Invest AS	257 900	1,65	16. Pak Invest AS	72 942	0,47
7. Otterlei Group AS	240 642	1,54	17. Apriori Holding AS	72 575	0,46
8. Wenaasgruppen AS	186 000	1,19	18. Varodd AS	70 520	0,45
9. Gumpen Bileiendom AS	174 209	1,11	19. Birkenes Sparebank	66 000	0,42
10. Allumgården AS	151 092	0,96	20. K.T. Brøvig Invest AS	65 639	0,42
Totalt - 10 største eierne	10 815 441	69,05	Totalt - 20 største eierne	11 645 329	74,34

Eierbrøken pr. 01.01.2020 var 17,2 prosent. Hybridkapitalen som er klassifisert som egenkapital er holdt utenfor ved beregning av eierbrøk.

Eierandelskapitalen utgjorde 783 197 200 kroner, fordelt på 15 663 944 egenkapitalbevis, pålydende 50 kroner. Sparebanken Sør eide ingen egne egenkapitalbevis pr. 31.03.2020.

Risiko og Kapitalstyring

Risikostyringen sikrer at konsernets risikoeksponering til enhver tid er kjent og bidrar til at konsernet når strategiske mål, samt at lover, forskrifter og krav fra myndigheter etterleves. Det er fastsatt styringsmål for konsernets samlede risikonivå, og konkrete styringsmål innenfor de enkelte risikoområdene. Det er etablert systemer for måling, styring og kontroll av risiko. Kapitalstyringen skal sikre at konsernet har en god kjernekapitaldekning, finansiell stabilitet og en tilfredsstillende avkastning i forhold til risikoprofil. Konsernets kapitaldekning og risikoeksponering følges opp gjennom periodiske rapporter.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som faren for tap som følge av at kunder eller motparter ikke kan overholde forpliktelser. En av de vesentligste risikofaktorene knyttet til Sparebanken Sørs virksomhet er kredittrisiko. Bankens fremtidige tapsutvikling vil også påvirkes av den generelle konjunkturutvikling, og et av de viktigste områdene for bankens risikostyring er dermed knyttet til kredittgivning og prosesser rundt dette.

Kredittrisikoen styres gjennom konsernets strategi- og policydokumenter, kredittrutiner, kredittprosesser, scoring- modeller og bevilgningsfullmakter.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår hovedsakelig som følge av konsernets usikrede transaksjoner i rente-, valuta- og egenkapitalmarkedene, og kan inndeles i renterisiko, valutarisiko, aksjerisiko og spreadrisiko. Risikoen er knyttet til resultatvariasjoner som følge av endringer i rentenivå, markedspriser og/eller kurser. Det er styrevedtatte retningslinjer og rammer for styring av markedsrisiko.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko knyttet til Sparebanken Sørs evne til å finansiere utlånsvekst og innfri låneforpliktelser til markedsbetingelser. Likviditetsrisiko omfatter også risikoen for at finansielle markeder som konsernet ønsker å benytte ikke fungerer. Retningslinjer og rammer for styring av likviditetsrisiko er fastsatt av styret.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er den risiko banken har som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller misligheter, eller eksterne hendelser. Eksempler på operasjonelle risikoforhold kan være uønskede handlinger og hendelser som bl.a. svikt i IT-systemer, hvitvasking, korrupsjon, underslag, innsidehandel, bedrageri, ran, trusler mot ansatte, fullmaktsbrudd og brudd på vedtatte rutiner m.m.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risiko for uventede inntektssvingninger fra andre forhold enn kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Dette kan bl.a. oppstå som følge av at myndighetene innfører endring i reguleringer, eller ved gjennomføring av finans- eller pengepolitiske tiltak, herunder endringer i skatte-, avgifts- og valutilovgivningen, som vil kunne påvirke virksomheten negativt.

Det er en forutsetning for Sparebanken Sør at risiko skal være undergitt en aktiv og tilfredsstillende styring, basert på styrevedtatte målsettinger og rammer for risikoeksponering og risikotoleranse.

Resultat (Mill. kroner)	1. kvartal 2020	4. kvartal 2019	3. kvartal 2019	2. kvartal 2019	1. kvartal 2019
Netto renteinntekter	525	523	499	467	438
Netto provisjonsinntekter	70	91	93	86	74
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	-69	-31	31	5	20
Sum andre driftsinntekter	-12	26	17	25	5
Sum netto inntekter	515	609	640	583	537
Sum driftskostnader før tap	232	233	226	231	229
Driftsresultat før tap	283	376	414	352	308
Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	61	-3	-19	2	3
Resultat før skattekostnad	221	379	433	350	305
Skattekostnad	58	86	102	83	71
Resultat for perioden	164	293	331	267	234

Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital

Netto renteinntekter	1,61 %	1,60 %	1,57 %	1,52 %	1,46 %
Netto provisjonsinntekter	0,21 %	0,28 %	0,29 %	0,28 %	0,25 %
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	-0,21 %	-0,09 %	0,10 %	0,02 %	0,07 %
Andre driftsinntekter	-0,04 %	0,08 %	0,05 %	0,08 %	0,02 %
Sum netto inntekter	1,58 %	1,87 %	2,01 %	1,90 %	1,79 %
Sum driftskostnader før tap	0,71 %	0,71 %	0,71 %	0,75 %	0,76 %
Driftsresultat før tap	0,87 %	1,15 %	1,30 %	1,15 %	1,03 %
Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	0,19 %	-0,01 %	-0,06 %	0,01 %	0,01 %
Resultat før skattekostnad	0,68 %	1,16 %	1,36 %	1,14 %	1,02 %
Skattekostnad	0,18 %	0,26 %	0,32 %	0,27 %	0,24 %
Resultat for perioden	0,50 %	0,90 %	1,04 %	0,87 %	0,78 %

Nøkkeltall resultat

Egenkapitalavkastning etter skatt (justert for hybridkapital)	5,0 %	9,6 %	11,2 %	9,0 %	8,3 %
Kostnader i % av inntekter	45,1 %	38,2 %	35,3 %	39,6 %	42,6 %
Kostnader i % av inntekter, ekskl. netto innt. fra finans. instr.	39,8 %	36,4 %	37,1 %	40,0 %	44,2 %

Nøkkeltall balanse

Forvaltningskapital	142 001	129 499	125 836	125 697	123 873
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	129 600	129 600	126 200	124 400	123 400
Netto utlån til kunder	107 590	106 334	105 730	104 964	102 957
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.	4,5 %	3,3 %	3,8 %	4,4 %	4,3 %
Innskudd fra kunder	57 658	57 949	58 903	59 946	57 568
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd.	0,2 %	2,5 %	4,3 %	4,7 %	4,9 %
Innskudd i % av netto utlån	53,6 %	54,5 %	55,7 %	57,1 %	55,9 %
Egenkapital (inkl. hybridkapital)	13 215	13 081	12 511	12 200	11 952
Tap i prosent av netto utlån, annualisert	0,23 %	-0,01 %	-0,07 %	0,01 %	0,01 %
Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager i % av brutto utlån	0,29 %	0,27 %	0,28 %	0,32 %	0,21 %

Andre nøkkeltall

Likviditetsreserve (LCR) konsern	156 %	148 %	164 %	146 %	180 %
Likviditetsreserve (LCR) konsern - EUR	198 %	1168 %	3503 %	3033 %	2807 %
Likviditetsreserve (LCR) morbank	189 %	140 %	141 %	137 %	168 %
Ren kjernekapitaldekning	15,6 %	15,7 %	15,1 %	15,0 %	14,9 %
Kjernekapitaldekning	17,5 %	17,6 %	16,6 %	16,5 %	16,4 %
Kapitaldekning	20,0 %	20,3 %	18,7 %	18,6 %	18,5 %
Ren kjernekapital	11 606	11 356	11 140	10 900	10 694
Kjernekapital	13 017	12 767	12 252	12 011	11 790
Netto ansvarlig kapital	14 875	14 686	13 805	13 564	13 329
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	8,9 %	9,3 %	9,1 %	9,0 %	9,0 %

Antall ekspedisjonssteder	34	34	34	34	34
Antall årsverk i bankvirksomheten	434	429	429	427	436

Nøkkeltall egenkapitalbeviset

Egenkapitalbevisbrøk, vektet gjennomsnitt for perioden	17,2 %	17,2 %	17,2 %	17,2 %	17,2 %
Antall utstedte bevis	15 663 944	15 663 944	15 663 944	15 663 944	15 663 944
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (morbank)	3,6	2,4	2,8	2,2	1,9
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (konsern)	1,6	3,1	3,5	2,7	2,4
Utbytte / foreslått utbytte siste år pr. egenkapitalbevis	0,0	8,0	6,0	6,0	6,0
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	130,2	128,5	125,6	122,1595276	119,4
Kurs/ bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	0,7	0,9	0,8	0,8	0,8
Børskurs ved utgangen av perioden	86,0	110,0	95,0	94,5	90,2

Nøkkeltall konsern 2015-2019

	31.12. 2019	31.12. 2018	31.12. 2017	31.12. 2016	31.12. 2015
Resultat (Mill. kroner)					
Netto renteinntekter	1 926	1 729	1 679	1 565	1 544
Netto provisjonsinntekter	344	318	312	293	300
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	24	2	88	224	-66
Sum andre driftsinntekter	74	23	18	28	14
Sum netto inntekter	2 368	2 072	2 097	2 110	1 792
Sum driftskostnader før tap	918	884	811	787	817
Driftsresultat før tap	1 450	1 188	1 286	1 323	975
Tap på utlån og garantier	-17	-36	20	50	97
Resultat før skattekostnad	1 467	1 224	1 266	1 273	878
Skattekostnad	342	285	282	284	231
Resultat for perioden	1 125	939	984	989	647
Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital					
Netto renteinntekter	1,53 %	1,46 %	1,53 %	1,49 %	1,58 %
Netto provisjonsinntekter	0,27 %	0,27 %	0,28 %	0,28 %	0,31 %
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	0,02 %	0,00 %	0,08 %	0,21 %	-0,07 %
Andre driftsinntekter	0,06 %	0,02 %	0,02 %	0,03 %	0,01 %
Sum netto inntekter	1,88 %	1,75 %	1,92 %	2,01 %	1,83 %
Sum driftskostnader før tap	0,73 %	0,75 %	0,74 %	0,75 %	0,83 %
Driftsresultat før tap	1,15 %	1,00 %	1,17 %	1,26 %	0,99 %
Tap på utlån og garantier	-0,01 %	-0,03 %	0,02 %	0,05 %	0,10 %
Resultat før skattekostnad	1,17 %	1,03 %	1,16 %	1,21 %	0,90 %
Skattekostnad	0,27 %	0,24 %	0,26 %	0,27 %	0,24 %
Resultat for regnskapsåret	0,89 %	0,79 %	0,90 %	0,94 %	0,66 %
Nøkkeltall resultat					
Egenkapitalavkastning etter skatt (justert for hybridkapital)	9,5 %	8,5 %	9,7 %	11,3 %	8,4 %
Kostnader i % av inntekter	38,8 %	42,7 %	38,7 %	37,3 %	45,6 %
Kostnader i % av inntekter, ekskl. netto inntekter fra finansielle instrumenter	39,2 %	42,7 %	40,4 %	41,7 %	44,0 %
Nøkkeltall balanse					
Forvaltningskapital	129 499	121 125	114 310	105 455	101 334
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	125 900	118 600	109 500	104 950	98 000
Netto utlån til kunder	106 334	102 942	97 518	90 928	88 387
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.	3,3 %	5,6 %	7,2 %	2,9 %	9,2 %
Innskudd fra kunder	57 949	56 537	55 580	51 562	48 349
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd.	2,5 %	1,7 %	7,8 %	6,6 %	0,2 %
Innskudd i % av netto utlån	54,5 %	54,9 %	57,0 %	56,7 %	54,7 %
Egenkapital (inkl. hybridkapital)	13 081	11 845	11 108	10 051	8 263
Tap i prosent av netto utlån, annualisert	-0,01 %	-0,17 %	0,02 %	0,05 %	0,11 %
Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager					
i % av brutto utlån	0,27 %	0,21 %	0,28 %	0,30 %	0,47 %
Andre nøkkeltall					
Likviditetsreserve (LCR) konsern	148 %	159 %	139 %	128 %	108 %
Likviditetsreserve (LCR) konsern- EUR	1168 %	4727 %	3105 %		
Likviditetsreserve (LCR) morbank	140 %	180 %	134 %	119 %	71 %
Ren kjernekapitaldekning etter forholdsmessig konsolidering av deleide selskaper	15,7 %	14,8 %	14,9 %	14,7 %	12,7 %
Kjernekapitaldekning	17,6 %	16,6 %	16,7 %	16,0 %	13,5 %
Kapitaldekning	20,3 %	18,7 %	18,9 %	17,9 %	15,5 %
Ren kjernekapital	11 356	10 517	9 890	9 114	7 700
Kjernekapital	12 767	11 591	10 965	9 939	8 210
Netto ansvarlig kapital	14 686	13 096	12 347	11 121	9 388
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	9,3 %	9,1 %	9,2 %	8,6 %	7,0 %
Antall ekspedisjonssteder	34	34	34	34	40
Antall årsverk i bankvirksomheten	429	434	432	439	449
Nøkkeltall egenkapitalbevis					
Egenkapitalbevisbrøk før disponering av resultat	17,2 %	17,9 %	18,7 %	19,8 %	13,5 %
Antall utstedte bevis	15 663 944,0	15 663 944	15 663 944	15 663 944	4 768 674
Resultat pr. egenkapitalbevis (morbank)	9,3	7,7	8,9	8,5	10,6
Resultat pr. egenkapitalbevis (konsern)	11,7	10,1	11,2	10,7	17,6
Utbytte / foreslått utbytte siste år pr. egenkapitalbevis	8,0	6,0	6,0	6,0	9,0
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	128,5	123,2	120,0	115,2	219,0
Kurs/bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	0,9	0,8	0,9	0,8	0,6
Børskurs ved utgangen av perioden	110,0	96,9	104,0	91,3	139,0

	1. kv. 2020	4. kv. 2019	3. kv. 2019	2. kv. 2019	1. kv. 2019	31.12. 2019
Mill. kroner						
Egenkapitalavkastning justert for hybridkapital						
Resultat etter skatt	164	293	331	267	233	1 125
Betalte renter hybridkapital	-18	-14	-13	-21	-12	-60
Resultat etter skatt, inkludert renter hybridkapital	146	279	318	246	221	1 065
IB Egenkapital	13 081	12 511	12 200	11 952	11 845	11 845
IB Hybridkapital	-1 375	-1 075	-1 075	-1 075	-1 075	-1 075
IB Egenkapital ekskl. hybridkapital	11 706	11 436	11 125	10 877	10 770	10 770
UB Egenkapital	13 215	13 081	12 511	12 200	11 952	13 081
UB Hybridkapital	-1 375	-1 375	-1 075	-1 075	-1 075	-1 375
UB Egenkapital ekskl. hybridkapital	11 840	11 706	11 436	11 125	10 877	11 706
Snitt egenkapital	13 148	12 796	12 356	12 076	11 899	12 463
Snitt egenkapital ekskl. hybridkapital	11 773	11 571	11 281	11 001	10 824	11 238
Egenkapitalavkastning	5,0 %	9,1 %	10,6 %	8,9 %	7,9 %	9,0 %
Egenkapitalavkastning ekskl. hybridkapital	5,0 %	9,6 %	11,2 %	9,0 %	8,3 %	9,5 %
Netto renteinntekter, inkl. renter hybridkapital						
Netto renteinntekter	525	523	499	467	437	1 926
Renter hybridkapital	-18	-14	-13	-21	-12	-60
Netto renteinntekter, inkl. renter hybridkapital	507	509	486	446	425	1 866
Gjennomsnittlig forv.kap.	129 600	129 600	126 200	124 400	123 400	125 900
I % av gjennomsnittlig forv.kapital	1,57 %	1,56 %	1,53 %	1,44 %	1,40 %	1,48 %
Ordinær drift (justert resultat)						
Netto renteinntekter, inkl. renter hybridkapital	507	509	486	446	425	1 866
Netto provisjonsinntekter	70	91	93	86	74	344
Resultatandel tilknyttede selskaper	-14	21	16	23	4	64
Sum andre driftsinntekter	2	5	1	2	2	10
Driftskostnader	232	233	226	231	229	918
Ordinær drift (justert resultat), før skatt	334	393	370	326	275	1 366
Resultat ekskl. Finans og justert for engangshendelser						
Netto renteinntekter, inkl. renter hybridkapital	507	509	486	446	425	1 866
Netto provisjonsinntekter	70	91	93	86	74	344
Resultatandel tilknyttede selskaper	-14	21	16	23	4	64
Andre driftsinntekter	2	5	1	2	2	10
Driftskostnader	232	233	226	231	229	918
Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	61	-3	-19	2	3	-17
Resultat ekskl. Finans og justert for engangshendelser	273	396	389	324	272	1 383
Skatt (25 %)	68	99	97	81	68	346
Ordinær drift / justert resultat etter tap, etter skatt	204	297	292	243	204	1 037
Snitt egenkapital ekskl. hybridkapital	11 773	11 571	11 281	11 001	10 824	11 238
Egenkapitalavkastning resultat ekskl. Finans og justert for engangshendelser	7,0 %	10,2 %	10,3 %	8,9 %	7,6 %	9,2 %
Gjennomsnitt renter / maringer						
Gjennomsnittlig utlånsrente PM (avkastning)	3,31 %	3,26 %	3,09 %	2,90 %	2,79 %	
Gjennomsnittlig utlånsrente BM (avkastning)	4,11 %	4,03 %	3,86 %	3,66 %	3,49 %	
Gjennomsnittlig innskuddsrente PM	1,11 %	1,03 %	0,94 %	0,91 %	0,88 %	
Gjennomsnittlig innskuddsrente BM	1,41 %	1,49 %	1,37 %	1,30 %	1,14 %	
Gjennomsnittlig 3 mnd NIBOR	1,67 %	1,84 %	1,63 %	1,46 %	1,29 %	
Utlånsmargin PM (utlånsrente - 3 mnd. NIBOR)	1,64 %	1,42 %	1,46 %	1,44 %	1,50 %	
Utlånsmargin BM (utlånsrente - 3 mnd. NIBOR)	2,44 %	2,19 %	2,23 %	2,20 %	2,20 %	
Innskuddsmargin PM (3 mnd. NIBOR - innskuddsrente)	0,56 %	0,81 %	0,69 %	0,55 %	0,41 %	
Innskuddsmargin BM (3 mnd. NIBOR - innskuddsrente)	0,26 %	0,35 %	0,26 %	0,16 %	0,15 %	

I styrets beretning og i regnskapspresentasjoner er det referert til enkelte justerte resultater som ikke er definert i IFRS (alternative resultatmål eller alternative performance measures (APM)). For definisjoner av Sparebankens Sørs alternative resultatmål se eget avsnitt.

Alternative resultatmål – APM

Sparebanken Sør presenterer alternative resultatmål (APM'er) som gir nyttig informasjon for å supplere regnskapet. Målene er ikke definert i IFRS (International Financial Reporting Standards) og er nødvendigvis ikke direkte sammenlignbare med andre selskapers resultatmål. Alternative resultatmål er ikke ment å erstatte eller overskygge regnskapstallene etter IFRS, men er inkludert i våre rapporter for å få frem den underliggende driften på en bedre måte.

Nøkkeltall som er regulert i IFRS eller annen lovgivning er ikke regnet som alternative resultatmål. Det samme gjelder for ikke-finansiell informasjon. Sparebanken Sørs alternative resultatmål er presentert i oversiktene nøkkeltall, beregninger og styrets beretning. Alle APM'er presentert med sammenligningstall. APM'ene som nevnt under har vært brukt konsistent over tid.

Sparebanken Sør's alternative resultatmål og definisjoner

APM	Definisjon
Egenkapitalavkastning	EK avkastning gir relevant informasjon om konsernets lønnsomhet ved å måle evne til å generere lønnsomhet fra aksjonærens investering. Egenkapitalavkastning er ett av konsernets viktigste finansielle måltall, og beregnes som: Resultat etter skatt i perioden (justert for rente på hybridkapital), dividert på gjennomsnittlig egenkapital (justert for hybridkapital).
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis (inkludert utbytte)	Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis. Dette for å gi leseren en mulighet til å vurdere rimeligheten av egenkapitalbevisets børskurs. Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis blir kalkulert som egenkapitalbevisernes andel av egenkapitalen (eksklusive hybridkapital) ved utløpet av perioden, dividert på antall utstedte egenkapitalbevis.
Resultat / utvannet resultat pr. egenkapitalbevis	Nøkkeltallet gir informasjon om resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis i perioden. Resultat pr. egenkapitalbevis er beregnet ved resultat etter skatt multiplisert med eierbrøken, dividert på antall utstedte egenkapitalbevis. Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis er beregnet ved majoritetsinsteresser multiplisert med eierbrøken, dividert på antall utstedte egenkapitalbevis.
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.	Utlånsvekst siste 12 mnd. gir informasjon om aktivitet og vekst i konsernets utlånsvirksomhet. Banken benytter Sparebanken Sør Boligkreditt (SSBK) som et finansieringsinstrument og tallene inkluderer lån som er overført til selskapet da det er den samlede veksten som er relevant å sammenlikne. Utlånsveksten er beregnet som brutto utlån inkludert lån overført til SSBK ved periodeslutt minus brutto utlån inkludert lån overført til SSBK på samme tid året før, dividert på brutto utlån inkludert lån overført til SSBK på samme tid året før.
Innskuddvekst i % siste 12 mnd.	Innskuddvekst siste 12 måneder gir informasjon om aktivitet og vekst innenfor likviditetsstyringen i banken. Innskuddvekst er beregnet som innskudd ved periodeslutt minus innskudd på samme tid året før, dividert på innskudd på samme tid året før.
Kostnadsprosent (Kostnader i % av inntekter)	Gir informasjon om forholdet mellom inntekter og kostnader og regnes som et av Sparebanken Sørs viktigste måltall. Beregnes som sum driftskostnader dividert på sum inntekter.
Kurs/ bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	Måltallet benyttes til å sammenlikne børskursen mot bokført verdi. Denne benyttes ofte for å sammenligne banker og blir beregnet som følger: Kurs på egenkapitalbeviset til Sparebanken Sør ved periodeslutt, dividert på bokført verdi pr. egenkapitalbevis.
Tap på utlån i prosent av netto utlån (annualisert)	Måltall som viser tap på utlån i prosent av netto utlån. Beregnes som tap på utlån (inkludert tap på utlån på lån som er overført til SSBK) dividert på netto utlån, (inkludert utlån overført til SSBK) ved periodeslutt. Når informasjonen blir gitt for perioder som er kortere enn et år blir tap annualisert.
Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager i % av brutto utlån	Nøkkeltallet blir presentert for å gi relevant informasjon knyttet til konsernets kreditteksponering. Nøkkeltallet beregnes ved at misligholdte lån (over 90 dager) divideres med brutto utlån, inkludert lån overført til SSBK ved periodeslutt.
Utlånsmargin (PM og BM)	Måler konsernets gjennomsnittlige margin på utlån, beregnet ved gjennomsnittlig rente på utlån i perioden, minus gjennomsnittlig 3 mnd. NIBOR i perioden. Gjennomsnittlig utlånsrente er beregnet som renteinntekt fra utlån til kunder dividert på gjennomsnittlig utlån til kunder i perioden.
Innskuddsmargin (PM og BM)	Måler konsernets gjennomsnittlige margin på innskudd, beregnet ved gjennomsnittlig 3 mnd. NIBOR i perioden, minus gjennomsnittlig rente på innskudd i perioden. Gjennomsnittlig innskuddsrente er beregnet som rentekostnader fra innskudd fra kunder dividert på gjennomsnittlig innskudd fra kunder i perioden.
Gjennomsnittlig utlånsrente	Se utlånsmargin (PM og BM) over.
Gjennomsnittlig innskuddsrente	Se innskuddsmargin (PM og BM) over.

SPAREBANKEN SØR